

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
March 1, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 1, 1994

Nr. 41

Žinios iš Lietuvos - Elta

Rusijos tranzitui būtinai teisinis pagrindas

Vilnius, vasario 28 d. (Elta) - Prezidentas Algirdas Brazauskas, pirmadienį spaudos konferencijoje kalbėdamas apie santykius su Rusija, pažymėjo, kad kai kurios politinės jėgos Lietuvoje pernelyg aštrina rusišką „tranzito koridoriaus“ klausimą, skambina dėl to visais varpais.

„Jungtinių Tautų Generalinėje asamblėjoje, kitose tarptautinėse institucijose esu ne kartą pabrėžęs būtinumą demilitarizuoti Kaliningrado sritį“, pasakė A. Brazauskas. „Būtų paradoksalu reikalauti demilitarizacijos ir tuo pat metu neleisti traukiniui. Tik reikia suformuoti Europoje pripažintą teisinį tranzito pagrindą, tuo labiau, kad transporto srutais per Lietuvą vyksta ne tik į Rusiją, bet ir į Skandinavijos, Baltijos šalis, Vokietiją, Rytų ir Vidurio Europą.

A. Brazauskas nusistebėjo Rusijos parlamento paskelbtą amnestiją šios šalies 1991 ir 1993 metų pučiams. „Tai Rusijos vidaus reikalas“, pasakė jis, „tačiau negalima nepaisyti teisingumo reikalavimų - nusikaltimas turėjo būti įvardintas“.

Be to, pažymėjo Lietuvos prezidentas, kad rinkimai, kiti šios šalies gyvenimo įvykiai kol kas neturėjo įtakos santykiams su Lietuva. Vyriausybės ir ministrų lygiu pasirašyti susitarimai tebeveikia. Tačiau Rusija vis dėsia ratifikuoti sutartį su Lietuva dėl didžiausio palankumo prekyboje.

Prezidentas atmetė kaltinimus Lietuvos tautai

Pirmadienį spaudos konferencijoje prezidentas Algirdas Brazauskas pripažino, kad jo metiniame pranešime per klaidą buvo paminėtas žodis „sionizmas“, kontekste su neigiamomis jėgomis. Artimiausiu metu, matyt, bus paskelbtas pareiškimas dėl santykių su Izraeliu ir žydų bendruomene.

Prezidentas atmetė kai kuriuose privačiuose Izraelio leidiniuose pateiktus kaltinimus lietuvių tautai ir Lietuvai dėl žydų genocido. „Tuo metu, kai ji vykdė, Lietuva buvo okupuota. Žydų atžvilgiu buvo vykdomas ne Lietuvos, o hitlerinės Vokietijos politika, įtraukiant į šiuos veiksmus tam tikrus Lietuvos gyventojus. Lietuvos Respublikos Aukščiausiasis Teismas peržiūrėjo apie 50,000 reabilitacijos bylų. Beveik tūkstantiui asmenų, tarp jų ir šaudžiusių žydus, reabilitacija nepatvirtinta. Tyrimų reikia ir stalininių laikotarpiu Lietuvoje vykdytą genocidui, ir kurį taip pat buvo įtraukti Lietuvos gyventojai - lietuviai, žydai ir kiti tautybių asmenys“.

Prezidentas pritarė Seimo sprendimui genocido centro vadovą paskirti sąžiningai ir kompetentingai, daug metų sovietų kalėjimuose ir lageriuose iškenčius Vytautą Skuodį. Prieš tuos, kurie dabar yra užėmę palapas buvusiose KGB rūmose, jėga nebus naudojama, sakė prezidentas. Šie žmonės ir patys

nukentėjo stalininiu ir postalininiu laikotarpiu, tačiau būtinai rūpintis čia esančių archyvų saugumu. Tai valstybės, o ne visuomeninių organizacijų kompetencija.

**Šią vasarą vyks Pasaulio
Lietuvių Dainų Šventė**

Šimtą pirmą kartą rengiama bendra tėvynėje ir išeivijoje gyvenančių lietuvių dainų šventė. Ji vyks Vilniuje ir kaune nuo liepos 6 iki 11 dienos.

Pasaulio Lietuvių Dainų Šventė skiriama švenčių rengimo Lietuvoje 70-mečio jubiliejui. Joje dalyvaus apie 26,000 atlikėjų. Maždaug tūkstantis šokėjų ir daininkų, folkloro ansamblių dalyvių atvyks iš kitų kraštų: Kanados, JAV, Australijos, Argentinos, Vokietijos, Lenkijos, Latvijos, Ukrainos, Baltarusijos.

Be tradicinių dainų ir šokių dienų, bei ansamblių vakaro, Vilniaus universiteto šv. Jono bažnyčioje numatyta surengti Laisvės aukų, valstybės ir kultūros veikėjų atminimo valandą. „In memoriam“.

Kaune, J. Vileišio aikštėje, kur 1924 m. vyko pirmoji dainų šventė, bus atidengta paminklinė skulptūrinė kompozicija. Jubiliejinę dainų šventei numatyta išleisti specialų pašto ženklą ir progine dešimties litų monetą. Apie visą tai praneša šiandien surengtoje spaudos konferencijoje.

**Lietuviai, pasibaigus
Olimpinėms
žaidynėms**

Lillehammer, vasario 28 d. (A.GEP) - Žiemos olimpinės žaidynės iš lietuvių geriausiai sekė dailiojo čiuožimo porai Margaritai Drobiazko ir Povilui Vanagui. Die, aplenkė čiuožėjų porą iš Uzbekijos bei JAV čempionus, užėmė 12-tą vietą. Tokio rezultato jie ir tikėjosi, važiuodami į žaidynes.

Biatlonininkams Kazimierai Strolienei ir Gintarui Jasinskui nesisekė šaudyti, tad jie užėmė vietas penktajame ir šeštajame desimtuose.

Richardas Panavas yra aplenkęs daugiausiai varžovų - 10 km slidinėjimo laisvu stiliumi varžybose iš 88 sportininkų jis buvo 38-as. Ketvirtadienį Vida Vencienė dalyvavo paskutinėje savo rungtyje - 30 km slidinėjimo lenktynėse. Vida Vencienė finišą pasiekė 25-oji, aplenkusi daugiau kaip pusę varžovų.

Sekmadienį Richardas Panavas lenktyniavo olimpiniam slidininkų 50 km maratone. Jis baigė 32-as iš 73 varžovų.

**Rusų traukiniai
važiuo be leidimų**

Vilnius, vasario 23 d. (A.GEP) - Rusijos karinis sąstatas su 26 šarvuotais ir 18 ginkluotais kareiviais kirtu Lietuvos sieną vasario 19 dieną. Pasieniečiai

Vienas puošė prieš Rusijos prezidentą Borisą Jelciną vadovų Ruslan Chasbulatov, tuo metu buvęs Rusijos parlamento kalbėtojas, šeštadienį paleistas iš kalėjimo, grįžo į namus Maskvoje. Kartu su juo buvo paleistas ir jo bendrinkas, buvęs Rusijos viceprezidentas Aleksandr Ruckoj. Porą valandų prieš jų ir kitų šešių puošė paleidimą vienas stipriausių Jelcino rėmėjų, Rusijos vyriausias prokuroras Aleksej Kazannik atsisakė pareigų, pareikšdamas, kad teisiškai jam neįmanoma įvykdyti prezidento paskutiniu momentu paduoto prašymo sustabdyti amnestuotojų paleidimą.

Latvija sieks tarptautinio okupacijos fakto patvirtinimo

Vilnius, vasario 17 d. - Viena iš Latvijos Seimo komisių skubiai rengia svarbų dokumentą Jungtiniams Tautoms, rašo „Lietuvos aidas“. Gegužės mėnesį dokumentą apšvarstys Baltijos Tarptautinė Asamblėja, o po to trijų Baltijos valstybių vardu Jungtines Tautas bus nusiųstas kreipimasis, prašant pripažinti Baltijos šalių okupacijos ir aneksijos 1940 metais faktą.

Latvijos Seimo nariai nėra ištikimi, kad jų pastangos bus vaisingos, kadangi pasaulyje mažai kas žino apie tai, kas prieš pusę šimtmečio įvyko prie Baltijos jūros. Todėl siūloma artimiausiu metu parengti istoriškai apžvalgą ir iš anksto išsiuntinėti ją daugelio šalių pasiuntinyboms ir vadovams.

Kodėl Latvijai svarbi oficiali JT pozicija? Šis klausimas atsako jos Seimo nariai, įvairių frakcijų atstovai.

**Pasikeis Latvijos pozicija
kariuomenės išvedimo
derybose**

Užsienio reikalų ministro ir „Latvijos kelio“ frakcijos deputato Georgs Andrejvs nuomone, šis žingsnis susijęs su pasirengimu balandžio konferencijai Paryžiuje. Ten gali kilti klausimas: kas istoriniu ir dabartiniu aspektu sunkina Latvijos santykius su kaimynais? Tokio dokumento priėmimas

traukinį pastebėjo tik tada, kai jis įvažiavo į Kybartus. Atitinkamos Rusijos žinybos Lietuvos pasieniečių iš anksto neperspėjo apie traukinį su pavojingu kroviniu. Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys iškviė Rusijos ambasadorių Lietuvoje ir paprašė ambasadoriaus, kad šis kreiptųsi į Rusijos valdžią, kad panašūs atvejai daugiau nepasikartotų.

Nežiūrint to, antradienį vėlai vakare Lietuvos pareigūnai sulaukė dar tris Rusijos karinius sąstatus, lydimus ginkluotų kareivių ir neturintius leidimų vykti per Lietuvos teritoriją. Du traukiniai, vykstantys iš Vokietijos, sulaukė Klaipėdos jūrų perkėloje; vienas stovi Tilžėje,

mas teisiškai įtvirtintų praeities tikrovę ir tuo leistų pagerinti santykius su Rusija.

Andrejvs atmetė tokio dokumento panaudojimo Jungtinėse Tautose galimybę tam, kad Latvija įgytų teisinių pagrindų nesuteikti buvusiems Sovietų Sąjungos piliečiams Latvijos pilietybės.

„Mes visada sakome užsienio valstybėms iš Sovietų Sąjungos pusės žmonių perkėlimas į Latviją buvo nelegalus, nusikalstamas aktas, tačiau patys žmonės už tai nėra atsakingi. Todėl šiandien jau vien humanistiškai sumetimais, reikia sutikti su tuo, kad daliai jų, tiems, kurie šito panorės, būtina suteikti galimybę integruotis. Ar greitai - priklauso nuo aplinkybių, demografijos ir taip toliau“, sako Andrejvs. Be to, jo nuomone, „okupacijos ir aneksijos“ samprata turi būti įtvirtinta, norint „paaikškinti pasauliui mūsų sunkumus“.

**Atkreips dėmesį, kad
Latvijoje yra okupacinė
kariuomenė**

Jo frakcijos kolega Indulis Derzinis ištikimasis, kad vien jau kreipimosi į Jungtines Tautas projekto svarstymas Seime, be abejonės, atkreips pasaulio visuomenės dėmesį į tą faktą, kad „Latvijoje yra okupacinė kariuomenė“.

Radikaliosios „Tėvynės ir laisvės“ frakcijos vadovas Maris Grinblats mano: „Mes neturime kitos galimybės šaukti apie tai tarptautinėse organizacijose“. Grinblats priminė, jog pasiūlymą „belstis į Jungtinių Tautų duris“ jo vienminčiai kelia jau seniai. „Pasiekę okupacijos fakto pripažinimą“ pasakė jis Rusijos žinių agentūros ITAR-TASS korespondentui, „mes galėsime pabrėžti, kad Latvija - tai ne nauja, ką tik sukurta valstybė, o šalis, atkūrusi savo nepriklausomybę, ir ji neprivalo suteikti pilietybės visiems, atvažiuavusiems čionai okupacijos metais“.

Judėjimo už nacionalinę nepriklausomybę frakcijos deputatas Aleksandras Kiršteins apgailestavo, kad iki šiol Jungtinėse Tautose dar nėra tokio dokumento, nes jei toks būtų,

„derybose su Rusija turėtume kitą teisinę bazę“. Pasak jo, vienas dalykas, kai Rusija teigia, kad Latvija atsiskyrė nuo Sovietų Sąjungos ir todėl reikia dalytis bendrą turtą, kartu spresti armijos problemas. Ir visai kitaip į šią problemą reikia žiūrėti pripažinus okupacijos faktą. „Tada Latvija neprišalys suteikti socialines garantijas buvusiems okupacinės kariuomenės karininkams“.

Kiršteins sako, „jog pripažinus okupacijos faktą, mums reikia dalytis bendrą turtą, kartu spresti armijos problemas. Ir visai kitaip į šią problemą reikia žiūrėti pripažinus okupacijos faktą. „Tada Latvija neprišalys suteikti socialines garantijas buvusiems okupacinės kariuomenės karininkams“.

Žinoma, kreipimosi į Jungtines Tautas idėja patiko ne visiems Seimo nariams. „Lygibės“ frakcijos (jai priklauso ir kalėjime sėdintis pučistas Rubikas) vadovas Filip Stroganov yra ištikimasis, kad toks dokumentas tik „pablogins santykius su Rusija kaip su Sovietų Sąjungos teisiu paveldėtoja“, ir Rusijoje „didelei gyventojų daliai“ šis aktas reikš „savo kaimynų negeranoriškumo gestą“.

**Pasibaigė
Lietuvos-Lenkijos
sutarties derybos**

Vilnius, vasario 25 d. (A.GEP) - Lietuvos užsienio ministro pavaduotojas Vladislavas Domarkas spaudos konferencijoje ketvirtadienį pasakojo apie pasibaigusias Lietuvos-Lenkijos derybas.

Per visą derybų laiką Lietuva buvo parengusi keletą sutarties projektų ir deklaraciją dėl praeities įvykių vertinimo. Dabar Lietuvos delegacijos iniciatyva atsisakyta deklaracijos. Sutarties projekte rašoma, kad abi šalys apgailestauja dėl praeities įvykių. Kovo mėnesį Varšuvoje sutartį turėtų parašyti užsienio reikalų ministrai, o pasirašyti - prezidentai Vilniuje. Deklaracijos nutarta atsisakyti po Lenkijos prezidento atstovo A. Zakrzewskio vizito į Vilnių vasario 2 dieną.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Karaliaučiaus demilitarizavimu rūpinasi opozicija

Vilnius, vasario 28 d. - Opozicijos spaudos konferencijoje Seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis pasakė, kad didelis Rusijos kariuomenės sutelkimas Kaliningrado srityje kelia grėsmę Baltijos valstybių ir Lenkijos saugumui. Kaip praneša Seimo opozicijos atstovė spaudai Rasa Rastauskienė, Landsbergis sakė, kad Karaliaučiaus srities problema yra labai aiškus tarptautinio saugumo klausimas, jo vienas iš aspektų yra karinis tranzitas per Lietuvą. Ypač tai pavojinga chaoso Rusijoje atveju. Dar vienas šios problemos aspektas yra tai, kad demilitarizavimas, t.y. armijos išvedimas iš Karaliaučiaus srities, skatintų natūralų dekolonizacijos procesą ir Lietuvai būtų naudinga turėti kaimynystėje nedidelę ir draugišką valstybę, vietoj milžiniškos armijos.

**Karaliaučiaus statuso
klausimas nėra baigtas**

Karaliaučiaus srities „statuso klausimas taip pat yra ir buvo, ir kai kada ir tebėra keliamas Lietuvos politikų“, pasakė Landsbergis, tačiau dabar ji kelia ne vyriausybės jėgos, o opozicinės. Kartais visai be reikalo Karaliaučiaus srities statuso klausimas tapatinamas lyg Lietuvai jau reikėtų teritorines pretenzijas. Pavadinimas „Mažoji Lietuva“ yra istorinis, keletą šimtmečių buvo vartojamas terminas „Prūsų Lietuva“, kuris ir dabar būtų politiškai prisimintinas. Prisimenant šią tėvovystės teisę, o tai nereikiška teritorinių pretenzijų, bet yra papildomi argumentai, kad to krašto klausimas negali būti

**Vasario 16-oji
Vokietijoje**

Bona, Vokietija, vasario 23 d. (A.GEP) - Schleswig-Holstein valstijos atstovybės rūmuose Bonoje buvo iškilmingai paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Į iškilmingą vakarą atvyko JAV, Rusijos, Japonijos, Vokietijos, Anglijos, Italijos, taip pat Albanijos, Saudi Arabijos, Azerbaidžano atstovai. Dalyvavo bankų, višiuomeninių organizacijų, fondų atstovai. Iš viso buvo apie 200 svečių, iš kurių apie 60 buvo diplomatai.

Svečiai grožėjosi Lietuvos menininkų - Stanislovo Kuzmos, Irenos Daukšaitės-Guobienės, Lidos Kuzmienės - darbais. Šiuos darbus į Vokietiją atskraidino „Lietuvos avialinijos“. Pasak Lietuvos ambasados atstovo, visas iškilmių išlaidas apmokėjo Schleswig-Holstein valstijos valdžia, kuri Lietuvai rodo didelį palankumą. Šiaip šio vakaro iškilmės būtų kainavusios apie 15,000 markių.

- Ispanijos Katalonijos kultūros ir literatūros akademija ir Katalonijos Kultūros Kongreso Fondas Vytautui Landsbergiui paskyrė tarptautinę Ramon Lull premiją. Premija Vytautui Landsbergiui paskirta „atsižvelgiant į vertingą įnašą, atkuriant nepriklausomą Lietuvos valstybės statusą ir po to pavyzdinčiai įtvirtinant demokratines nuostatas“.

sprendžiamas be Lietuvos, sakė V. Landsbergis.

Vyriausybę reikėtų turėti aiškia nuostata, kad statuso klausimas nėra baigtas. Gaila, kad kol kas oficialios Lietuvos valdžios politiniai interesai, net savo pačių tautiečių atžvilgiu tame krašte, yra labai nykūs. Statuso klausimas - tai ateities prognozavimas, tai mūsų ateities ir nacionaliniai interesai. Idomios formulės yra Europos Parlamento dokumentuose, ten konstatuojama, kad tai regionas Rusijos jurisdikcijoje, kad jo ateitis yra Rusijos, kaimyninių šalių ir Europos Sąjungos rūpestis, ir iš tikrųjų tai yra tarptautinio rūpestio objektas.

Kalbėdamas apie karinio tranzito į Karaliaučiaus sritį klausimą, V. Landsbergis pasakė, jog kurį laiką atrodė, kad mes patys skatinam karinį tranzitą, kad kuo greičiau būtų ruošiamas sutartis. Paradoksalus dalykas yra militarizavimo stiprinimas Karaliaučiuje, todėl gerai, kad Lietuva oficialiai pasisakė už srities demilitarizavimą. Dėl žodžio „koridoriaus“ vartojimo ruošiant sutartį, V. Landsbergis siūlė politikams pagalvoti, ar visoms valstybėms vienodai reikėtų suteikti teises, nepriklausomai nuo to, kaip jos traktuoja patį Lietuvos suverenitetą ir kiek su tuo gali būti susiję pavojai.

**Rusijoje prasidėjo Jelcino
epochos pabaiga**

Rusijos Dūmos sprendimą suteikti amnestiją pučiams Vytautas Landsbergis pavadino „Rusijos prezidento pažeminimu, amnestuojant jo tiesioginius priešus, norėjusius jį ginklu nuversti“. Tai yra „Jelcino epochos pabaiga“, pasakė opozicijos vadovas, nes nėra abejonų, kad šios naujos jėgos eis į Rusijos prezidento rinkimus.

**„Buldozerinis“ metodas dėl
KGB archyvų kelia
susirūpinimą**

Atsakydamas į žurnalistų klausimą dėl KGB archyvų, Vytautas Landsbergis pasakė, kad ji stebina prezidento neinformuotumas šiuo klausimu. LDDP, pakeisdama Seimo sprendimą, jog Genocido centro vadovo kandidatura turi būti derinama su politinių kalinių ir tremtinių organizacijomis, liko visiškai izoliuota Seime, nes visos partijos ir frakcijos balsavo prieš.

Toks valdancios partijos „buldozerinis“ metodas, atsisakant susitarimo, santarvės principo, turėtų kelti susirūpinimą prezidentui, sakė Landsbergis. LDDP eina jėgos keliu, tam tikru provokuojančiu keliu. Tai, kas dabar vyksta KGB rūmose yra išprovokuota, to neturėtų būti valstybėje, kurios valdancios jėgos nori santarvės. „Tuo stipresnė valstybė, kuo platesnė žmonių nuomone, sutarimu remiasi esamoji valdžia“.

KALENDORIUS

Kovo 1 d.: Albinas, Antanina, Tulgaudas, Rusnė.
Kovo 2 d.: Simplicijus, Elena, Marcelinas, Eitautas, Naida.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

PROSTATOS VĖŽYS

D. DEGĖSYS, M.D.

Paskutinių penkerių metų trukmėje prostatos vėžio susirgimų skaičius smarkiai padidėjo. 1993 metais buvo diagnozuota apie 165,000 naujų vėžio susirgimų ir užregistruota 35,000 nuo jo mirimų. Viena priežastis, kad prostatos vėžio susirgimų skaičius didėja, yra ta, jog žmonės ilgiau gyvena, ir dėl to, kad diagnostinės priemonės gerėja. Prostatos vėžys jaunesniame negu 60 metų amžiuje, pasitaiko retai. Ši liga dažniausiai prasideda tarp 60-80 metų.

Prostatą galima užčiuoti pirštu per išeinamą angą. Sveika prostata, maždaug kaštano dydžio, būna apvali ir lygi, tuo tarpu vėžio serganti, būna kieta ir gumbuota. Tikrinant šlapimą, jame dažnai randama kraujo. Tikslus būsias prostatos vėžio nustatymui yra cistoskopija. Nesenai pradėtas vartoti naujas diagnostinio būdas, būtent, egzaminavimas trumpų garso bangų aparatu. Naudojant šį būdą, galima anksti ir gana tiksliai nustatyti vėžio pradžią, bet tiksliausias būdas vėžiui diagnozuoti, tai biopsija. Laboratorinis tyrimas, vadinamas PSA (prostatic specific antigen) taip pat parodo ankstyvą vėžio pradžią. Statistiniai duomenimis remiantis, iš 100 padidėjusių prostatų, dešimtyje randama vėžio ląstelių, bet tik keturiose prostatose išsivysto visiška vėžio liga.

Prostatos vėžio augimas ne visi vienodai greitai auga. Kai kurie auga labai lėtai, kiti gi gana greitai. Todėl jų gydymas būna skirtingas. Prostatos vėžį galima gydyti, pašalinant prostatą operatyviniu būdu, arba ją gydant rentgeno spinduliais bei radioaktyviomis adatomis, kurios būna susmaigstomos į vėžio apimtus prostatos audinius.

Šiuo metu dėl prostatos vėžio gydymo yra dvi skirtingos nuomonės. Vieni prostatos vėžio ekspertai sako, kad prostatą reikia šalinti tuojau, tik ką diagnozuojant jo vėžį. Kiti gi sako, kad nėra reikalo skubiai operuoti. Jie pataria operuoti tik tuos, kurių biopsija rodo, kad vėžys yra greitai augantis. Diagnozuojant, kad vėžio auglys auga lėtai, jie sako, kad geriau yra ligonį stebėti, bet ne operuoti.

1992 metais Švedijoje buvo paskelbta senesnių žmonių, turėjusių prostatos vėžį, studija. Toje studijoje dalyvavo 223 senesnio amžiaus žmonės. Jie visi turėjo anksti diagnozuotus prostatos vėžius. Dešimties metų trukmėje jie buvo stebimi be jokio gydymo. Po dešimties metų 19 jų mirė nuo vėžio metastazų ir kiti 105 mirė nuo kitų ligų. Taigi, negydant vėžio, bet tik stebint jo augimą, daug daugiau žmonių mirė nuo kitų ligų, negu nuo prostatos vėžio.

Harvardo universiteto medicinos mokyklos vėžio ligų ekspertai sako, kad daugelio kompetentingų klinikų statistikos rodo, jog lyginant gyvenimo ilgį tų pacientų, kurie turėjo prostatos vėžį, bet nebuvo gydomi, ir tų, kurie buvo gydomi chirurginiu būdu pašalinant prostatą arba švitinant rentgenu, nerandama įrodymų, kad ankstyvas prostatos vėžio gydymas prailgintų paciento gyvenimą. Jie taip pat sako, kad radikalus prostatos vėžio gydymas vyresniais negu 70 metų amžiuje, yra ne tik nereikalingas, bet net ir nepageidautinas. Po radikalaus

prostatektomijos daugelis pacientų skundžiasi įvairiomis komplikacijomis. Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios finansuojama prostatos ligoms tirti ekspertų grupė, surinkusi daugelio klinikų rezultatus, nustatė, kad po radikalaus prostatektomijos apie 85% vyrų skundžiasi impotencija ir apie ketvirtis jų didesniu arba mažesniu šlapimo nesulaikymu. Po švitinimo rentgenu impotencija nusiskundžia 40% ir šlapimo nesulaikymu 6%.

Agresyvas vėžio atveju, jeigu vėžys pereina iš prostatos į gretimus audinius, arba PSA rodo daugiau negu 20 vienetų, tai nepaisant, koki lokalinį prostatos gydymą bevertotum, vėžio nepagydyti. Tokiu atveju gydymas hormonais kartais gali kontroliuoti vėžio plėtimąsi, bet jo nepagydo. Gydymas hormonais gali pratęsti paciento gyvenimą, bet hormonai duoda pašalinį veikimą, kaip seksualinę impotenciją ir karščio pylimą.

Kyla klausimas, kaip reikėtų gydyti 60 metų vyro vidutinio agresyvumo prostatos vėžį. Pagal statistinius duomenis, toks vyras gali gyventi 16.1 metų be jokio gydymo, bet jeigu jis būtų operuotas, arba gydytas rentgenu, jis galėtų gyventi vienais metais ilgiau. Turint galvoje operacijos riziką ir pooperatyvines įvairias komplikacijas, toks žmogus, pasirinkęs neagresyvinį gydymo būdą, bet tik stebėdamas, nedaug nustotų. Todėl patarti ligonius, koki gydymo metodą jis turėtų pasirinkti, reikia naudotis sveiko proto išmintimi. Logiškai galvojant, senesnis žmogus, turintis mažą ir lėtai augantį vėžio auglį, gali tikėtis išgyventi ilgiau be radikalaus prostatos operacijos arba rentgeno gydymo. Žmogus, turėdamas širdies bei kitokią ligą, kuris greičiausiai neišgyvens 10 metų, laimės daugiau nesiopeuodamas. Viena tik yra aišku, kad žmogus, 75 metų arba senesnis, tikriausiai nieko nelaimės, pasirinkęs rentgeno terapiją arba radikalią prostatektomiją, lyginant su laukimu ir stebėjimu. O tie, kurie ypatingai bijo žodžio „vėžys“ ir negali gyventi, žinodami, kad jų kūne vėžys auga, gal ir jausis ramiau po operacijos, todėl jiems tokį gydymą gal ir yra verta pasirinkti.

Vyrų Dėmesiai

Valstybinis Vėžio institutas ieško 18,000 sveikų vyrų 55 metų arba vyresnių, kurie sutiktų būti stebimi 7 metus, studijuojant apsaugą nuo prostatos vėžio. Suinteresuoti gali gauti daugiau informacijos, skambindami 1-800-4-CANCER.

GAILESTINGŲJŲ SESERŲ MOKSLO REIKALAI

Praeitą vasarą į Vilnių iš Amerikos atvyko delegacija susipažinti su gailėstingųjų seserų paruošimu Lietuvoje. Delegacijoje buvo James Jennings, Ph.D., tarp Vilniaus ir Illinois universitetų pasirašytos sutarties koordinatorių, B. McElmurry, R.N., Ph.D. Pasaulio banko konsultantė ir PAHO - Pan American Sveikatos apsaugos narė. Visi trys turi labai plačią patirtį tarptautiniams sveikatos reikalais.

Vieną savaitę lankėme įvairias ligonines, klinikas Vilniuje

Lithuanian Mercy Lift darbuotojai savo rėmėjams ir geradariams suruošė kalėdinį pobuvį Lemonte gruodžio mėn. Iš kairės: Aleksas Lauraitis (American Travel Service), Bob Zabka (Amber Marine International) ir Chuck Bartach (Scandinavian Airlines).

je ir apylinkėse. Man pirmą kartą teko aplankyti ir psichiatrinę ligoninę.

Viešnagės metu kalbėjome su medicinos seserimis, kad galėtume susidaryti tikslesnį vaizdą, koks yra jų darbas, kaip jos norėtų savo pareigas geriau atlikti ir dėl aukštesnio mokslo reikalingumo. Visos turėjo progos pasisakyti, pasiskusti, išreikšti savo nuomonę.

Atsakymas aiškus: visos medicinos seserys norėtų veiksmingiau atlikti savo darbą, turėti gilesnį ryšį su pacientais. Jos nori ir daugiau mokslo, ypač humanitarinės, sociologijos ir psichologijos srityje.

Ne kiekvienoje ligoninėje mus taip šiltai sutiko ir priėmė. Buvo ir nuomonių, kad mes be reikalo visur „nosis kišame“. Išsiaiškinome, pasikalbėjome. Viskas baigėsi draugiškai.

Po ilgų ir sunkių darbo valandų, vakarais mes, keturi atvykėliai, susėdėdavome ir sumuodavome išpužius bei duomenis. Tą pačią savaitę Vilniuje vyko Danijos med. seserų seminaras, suorganizuotas Pasaulio sveikatos organizacijos kartu su Lietuvos Svei-

katos apsaugos ministerija. Iš ministerijos gavau pakvietimą dalyvauti kaip Lithuanian Mercy Lift atstovė, nors gailėstingųjų seselė nesu.

Atidarymo metu prieina priemonės vyriausioji organizatorė (iš Danijos) ir paaiškina, kad seminaras nebėra vietas, kad jau turėjo atsakyti vietas ir lietuviams seserims. Vėl išaiškinu, kad mums labai naudinga susipažinti su Europos medicinos seserų mokslu. Sutikom, jog ateityje būtų labai naudinga dirbti kartu, pasidalinti rūpiais klausimais ir kartu spręsti problemas. Įdomu pastebėti, kad auditorijoje dar buvo vietų bent 200 dalyvių...

Grįžę į Čikagą, padarėme išvadą, kad Vilniaus universiteto medicinos fakultetas turėtų susipažinti su Illinois universiteto Čikagoje mokomais slaugos pagrindais. Tam tikslui Lietuvoje reikia rasti vadovus, kurie galėtų dalyvauti seselių seminaruose Amerikoje. Taip pat reikia rasti bent penkias jaunas kandidatas, kurios galėtų ruošti magistro ir net daktaro laipsniui Amerikoje, o tuo pačiu pradėti ruošti medicinos

dėstytojus Vilniuje pagal UIC programą, duodant jiems kreditus iš Illinois universiteto Čikagoje.

JAV valdžios biurokratai mokslui Lietuvoje neskiria jokios paramos. Labai būtų naudinga Vilniaus medicinos fakultete įsteigti Medicinos seserų katedrą, kuri atneštų ir pajamų šiam dideliui bei labai naudingam projektui įgyvendinti.

Pranė Šliutienė

NORI PARDUOTI INKSTUS

Lietuvos laikraščiuose laikas nuo laiko pasirodo skelbimai: parduodu inkstą. Šalia dulkių sirblių, skalbimo mašinų, baldų, automobilių, butų reklamuojama ši prekė sudomino žurnalistus. Buvo paskambinta: vieni prašė už inkstą 12,000, kiti — 8,000 dolerių. Vienas iš inksto pardavėjų sakėsi, kad jo draugas Vokietijoje pardavęs savo inkstą už 40,000 dolerių, tačiau Lietuvoje jis ir už keturis kart mažesnę sumą pirkėjų nerandęs. Vaziuoti į Vokietiją neturintis už ką.

Vilniaus universiteto profesorius Balys Dainys, kurio vadovaujamoje klinikoje vienintelėje Lietuvoje atliekamos inkstų persodinimo operacijos, sako, kad Lietuvoje nėra padaryta nė vieno inksto pirkimo pardavimo sandorio. Kasmet atliekama beveik po 50 transplantacijų. 20 proc. panaudojami gyvų aukotojų — šeimos narių inkstai, kiti — žuvusiųjų. Labdarininkai nusiteikę ir svetimi žmonės galėtų paaugti savo inkstą bevaltiškai sergančiam, tačiau apie pinigų negali būti nė kalbos. Transplantologas B. Dainys — kategoriškai prieš prekybą žmogaus organais. Labai stebisi, kad parduoti inkstus siūlo jauni, sveiki vaikai, jie puikiai galėtų užsidirbti pinigų kitaip — imtis verslo.

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVESIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

KVIEČIAME!

Pasinaudoti žymiai pigesniais lėktuvų bilietų kainomis IŠ VILNIAUS:

NEW YORK	\$725.00	MIAMI	\$850.00
BOSTON	\$750.00	DALLAS	\$850.00
TORONTO	\$750.00	HOUSTON	\$850.00
MONTREAL	\$750.00	LOS ANGELES	\$925.00
CHICAGO	\$825.00	SAN FRANCISCO	\$925.00
DETROIT	\$850.00	VANCOUVER	\$950.00
WASHINGTON	\$850.00		

Kainos yra abipusinės. Bilietai privalo būti išrašyti ir kelionė prasidėti iki 1994 m. kovo 31, iškilus reikalui nakvoti, už viešbučius primokėti nereikia.

Dabar jau galima registruotis grupinėms kelionėms:

1. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos.
2. Dainų šventė — „Lietuvos Vyčiai“ 29 birželio iki 13 liepos, Grupė „B“
3. „Draugo“ kelionė po Pabaltijį, baigiant su Dainų švente Lietuvoje, 26 birželio iki 12 liepos.
4. Kelionė po Pabaltijį „A“ 26 liepos iki 08 rugpjūčio.
5. Kelionė po Pabaltijį „B“ 16 rugpjūčio iki 29 rugpjūčio.

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

SIŪLOME:

Mūsų labai populiarias septynių (7), dešimties (10), ir keturiolikos dienų (14) keliones po Lietuvą. Prašome skambinti dėl tolimesnių informacijų.

Atstovaujame visas akredituotas pasaulio oro linijas. Jums pageidaujant, galime išrašyti lėktuvo bilietus mūsų raštinėje Vilniuje. Apmokėjimas gali būti Amerikoje, arba Lietuvoje. Garantuojame žemiausias kainas ir užtikrintą patarnavimą.

Visais kelionių reikalais — bilietais, atostogomis po visą pasaulį, kelionėmis laivu, traukiniu, lėktuvu — kviečiame kreiptis į mus ir mes maloniai ir profesionaliai aptarnausime visose mūsų raštinėse.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60467

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

American Society of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA
TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-184
TELEFAX (370) 2-223-148

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays. Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisto savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatkauso. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

• 1943 m. sausio 27 d. amerikiečių lėktuvai pirmą kartą bombardavo Vokietiją.

• Anglijos karalienė Viktorija 1857 m. gruodžio 31 d. parinko Ottavą miestą Kanados sostine.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
Chicago Ridge Med. Center
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709
Chicago, IL

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4547 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už labai žemą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždarai, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v. 12 v.p.p.

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
ISSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIA

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, prikaato akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybe — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaraais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

ARAS ŽLIABA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4
6-9 antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIABA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

Kur einama mažais žingsneliais – į Vakarus ar į Rytus?

Yra sakoma, kad: „Miško paukštis į mišką žiūri“. Taip ir tie, kurie dabar Lietuvos laivą vairuoja, yra įvairių Maskvos institutų auklėtiniai, tad Maskva yra jiems beveik savi namai. Žinoma, jie patys atvirai tai nepasako, bet mažytė nuolaidą čia, nutylėta nuolaida ten, ir tokiu būdu iš Maskvos orbitos nenutolstama. Nors mums ir yra pakartotinai sakoma, kad nereikia negeročių į viešumą kelti, bet laiškuose iš Lietuvos ragina tai daryti. Dabar Lietuvoje „Draugo“ skaitytojų paduogėjo, tad jie pageidauja, kad negeroves mes į viešumą iškeltu.

Būtų labai malonu, jeigu galėtume tik geras žinias minėti. Kuomet buvo Lietuvos atgimimo periodas, tai mes jokių negeročių ir net komunistų neieškojome, o matėme tik tautą didvyriškai, laisvės siekiančią, kuri ne tik mus, bet ir visą pasaulį stebino. Bet dabar, kuomet „mažais žingsneliais“ trepsenama į Rytus, tai negalime to nepastebėti. Į daugelį smulkmenų dažnai ne dėmesio nekreipiame, o tuo ir pasinaudoja tie, kurie laivą Rytų kryptimi vairuoja. Paskutinis toks „mažas žingsnelis“, tai pradėjimas sugrąžinti buvusias sovietines šventes. Paskutiniu metu spaudoje buvo taip rašoma: LDDP atkūrė sovietinę šventę (mano pabrūkta J. Ž.) Vasario 15 d. Lietuvos Seimas priėmė nutarimą į minėtų dienų sąrašą įtraukti kovo 8-tąją, oficialiuose kalendoriuose vadinamą „Tarpautine Moters diena“. Tarpautinė Moters diena Lietuvoje pradėta minėti sovietmečio laikais. Pagal tuometinį įstatymą, beveik 40 metų ji buvo oficiali valstybinė šventė. Ji, kaip šventė, buvo panaikinta 1990 metais, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę („Draugas“ 1994.II.17).

Kuomet Petkevičius ir kiti stribai (ir būvę KGB-istai) yra Seime ir valdžioje, jeigu nebus visuotinio pasipiktinimo, tai ne reikėtų stebėtis, jeigu bus sugrąžinta ir liepos 23-ji, apie kurią buvo taip rašoma: „Liaudies seimas VII. 21-23 nutarė paskelbti Tarybų valdžią, sukurti LTSR, prašyti TSRS AT, kad LTSR būtų priimta į TSRS (Tarybų Lietuvos enciklopedija psl. 578)“. Jau pačioje

nepriklausomo gyvenimo pradžioje, kuomet dar nebuvo laiko sovietinius įstatymus pakeisti, tačiau surado laiko sudarkyti Vyti, kuris dabar beveik niekuo nuo gudiško nesiskiria. Kadangi buvo buvusių sovietinių „ekspertų“ ir istorikų paklausa, kurie, atrodo, istorinių šaltinių ne matė nebuvo. Lietuvių enciklopedijoje XXII psl. 164 yra pavaizduotas „Lietuvos patrankos, nuliutos 1655, užrašas su Vyčiu“, kuris yra šoliuojantis (ne pietu stovintis) ir raitelis be barzdos.

Jeigu kas manytų, kad Vyčio ir švenčių klausimai nėra esminiai, tai: „Kur krypta Lietuvos užsienio politika? Sutartys, kurias dabartinė valdžia pasirašė su Vakarų Europos šalimis – tai dar V. Landsbergio pradėtos ir plėtos užsienio politikos rezultatas. Su rytais – ten dabar tiesiog įbėstos mūsų užsienio politikos akys – kur kas paprasčiau: nespėjai gerai apsižiūrėti – ir sutartis! Tačiau jos vertos? („Lietuvos aidas“, 1993.XI.26)“. Dabar reikiama didelės susirūpinimas dėl kariuomenės transportų per Lietuvą. Nors LDDP kalbėjosi bando žmones raminti, kad viskas yra kontroliuojama, bet šiaip ar taip, tokie kariniai transportai yra „Trojos arklys“. Suverenai valstybė neprivalo nei svetimoms kariuomenėms savo teritorijoje, nei karinių transportų toleruoti!

Žmonių susirūpinimas yra su prantamas ir pateisinamas, kadangi dabartinė vyriausybė pasitikėjimo nėra įsigijusi. Karinių transportų negalima maišyti su tarptautiniu susisiekimu, o šiuo atveju yra rusiškojo imperializmo rėmimas. Kadangi rusai Karaliaučiaus srityje yra įsibrovėliai, tai yra šašas baltiškoje erdvėje. Jeigu atsisako Sovietų sąjungos padarytus nuostolius apmokėti, tad turėtų ir sovietų grobį paleisti. Su pagrindu galime manyti, kad dabartiniai Lietuvos vadovai su Mažosios Lietuvos savoka, jos istorija ir reikšme nėra visai susipažinę. „Nepamirškime, kad Karaliaučiaus sritis nėra izoliuotas žemės lopas. Jis atsiremia į Baltijos jūrą. O ten pakanka vietos ir kariniam jūrų transportui, ir karinėms oro pajėgoms manevruoti. Civiliniams irgi. Tad ar ne dvideiškiškas, kad žodžiais

SU MIRTIES „AUKSO AMŽIAUS“ NAŠTA

ONA VOVERIENĖ

Daržnam šiandien nelengva suprasti, kas atsitiko su mumis per tuos penkis sovietmečio dešimtmečius. Kodėl tauta, padūsi po siaubingos represijų nakties, vėl taip lengvai patikėjo tais, kurie kūrė ir rikiavo tų dešimtmečių šėtonišką mirties šokį. Ypač sunku perprasti paradoksalius mūsų dviasios vingius tiems, kurie buvo toliau nuo to tragiško lietuvių tautai istorinio vyksmo ir iki šiol kartais neapčiuopiama to proceso gilumo bei sudėtingumo.

Nors dar nepadėjome taško, matyt, nepabaigiamame mūsų tautos martirologę, vienok jau žinome, kad tie dešimtmečiai kainavo mūsų tautai šimtus tūkstančių NKVD kalemuose, lageruose, Sibiro badu ir Ledjūrio šalčiu nukankintų, pamušėse nužudytų, turgavietėse, žvyrduobėse išniekintų; žinome, kad tie dešimtmečiai okupantui pajungė mūsų ekonomiką, sunaikino tradicinę tautos atsiminimą – kaimą.

Bet sunkiausia skaičiais pa-vaizduoti bei žodžiais nusakyti tą dvasinį suolušinimą, kurį atnešė mums sistema, sukūrusi žmonių istorijoje dar negirdėtą neregėtą socialinį, ekonominį, moralinį, psichologinį, etninį tipą – homo sovieticus. Tai kliūčių psichologinė charakteristika Ezopo kalba parašė kirgizų rašytojas Č. Aitmatovas apysakoje „Ilga kaip šimtmėčiai diena“. Tai dvasios vergas – mankurtas, praradęs savo atmintį, tautinį, kultūrinį ir dvasinį identitetą, sugebą vykdyti tik vergvaldžio paliepimus. Su tokia jausena ir mąstysena žmonių, tarytum prieš tūkstantmečius prasiplėkęs ledynas akmenų, gausiai pasėjo bolševikmetis ne tik Kirgizijoje, visoje buvusioje sovietų imperijoje, Rytu, o ir Vakarų Europoje, net ir visame pasaulyje. Tie žmonės, tarsi kupros, negali nusimesti vakarykštės vertybių sampratos, vis dar tebemato per sovietinį lęšį – aukštyn kojomis.

kalbama apie Karaliaučiaus srities demilitarizavimą, o faktiškai vos ne vos savo iniciatyva dabartiniai Lietuvos vadovai sudarinėja sąlygas militarizmui, kad geriau ir ilgiau funkcionuotų „Lietuvos aidas“, 1993.XII.8).

Juozas Žygas

Ir negalvokime, kad tų anachronizmų galima rasti vien alkoholiu patvinsiuose mūsų tėviškių laukuose bei sodybose. Tų dvidešimtojo amžiaus ledynmečio riedulių užtiksimė dar visur. Bene reikėsiškiausias šiuo metu savo mąstymo kontroversiškumu yra A. Juozaitis, spėjęs pelynti ne itin entuziastingų epitetų ir Čikagos lietuvių bendruomenės, bet vis atkakliai siekias teoretiko laurų. Atrodytų, „teorinį epogėjų“, jis jau pasiekė paskutiniame savo sensacingame straipsnyje „Tautos „aukso amžius“, kurį išspausdino sensacijos mėgstantis Lietuvos dienraštis. Sukrečia šitas opusis begėdiškų jūzlumo teisinti ir netgi aukštinti tai, kas tautos apraudo, ašaromis laistytą. Skaitytojas tik galvą susiima patyręs, ką autorius vadina tautos aukso amžiumi. Ta metafora, normalių žmonių kalboje suvokiama kaip gėrio, kūrybos, kultūros, dvasinio pakilimo laikmetis, autorius apibūdina... ką? Reikia neribotos fantazijos, kad išpraustumėte tikrąjį turinį į tą sąvoką. Taigi šitas „aukso amžius“, anot jo, yra sovietinis penkis dešimtmetis. Todėl didelis nusikaltimas esąs (griovimas) tas siaubo laikmetis vadinti sovietiniu – tai „patriotine“ karve. Labai jau erzina autorių šis beveik visame pasaulyje vartotas ir vartojamas implantantas, atėjęs kartu su savo importuotu bausiuoju turiniu ir jį išreikšiantis. Bet filosofui artimesnis, nežinia kaip reikšiantis, nyolankių kolaborantų pagamintas vertinys „tarybinis“, o vartoti „sovietinis“ tai tolygu „kiršinimui, be jokios atodairios“ kirsti, griauti „paskutiniųjų dešimtmečių gyvenimą“. Matote, kokia tai tragiška. Tiesiog suglumti pagalyvojės, kaip aukštyn kojomis tų žmonių samonėje atsispindi visame pasaulyje pagarsėjęs mūsų tautos taikusėjimas į Nepriklausomybę, kodėl šitų „filosofų“ ir „rašytojų“ galvose gimė ir paukščių iškrida piktai to mūsų ėjimo keiksmazodžiai: „psichologinis teroristas“, „tautinis agresyvumas“, „kultūros pražūtis“, griovimas, badas. Tokios baisybės knibždė mums nepriklausomybės kelyje.

O ir Nepriklausomybės tarpukaris, anot jų, buvęs pažymėtas

„mirties šėtoniškumu“. Vienintelis jų pasigėrėjimą keliantis „kūrybiškumas“ tada – tik „inteligentijos opozicija tautininkų režimui“. Atleisk jiems, Viešpatie, jeigu tie žmonės nemato nieko šviesesnio tame tautos Prisikėlimo dvidešimtyje, jeigu jie iki šiol dar nežino, kad toji „opozicija“, buvusioje Sovietų sąjungos ambasadoje Kaune gausiai laistoma gruzinišku konjakėliu, patepama auksiniais rubliukais, savo ir tautos nelaimėi galvą gale atsidūrę okupantų taktininkų gretose, atitolę nuo tautos ir tapo jai svetimai. Tai gal tokie „aukso amžiaus“ laimėjimai kelia nostalgiją?

Tai kas gi gera buvo tame „aukso amžiuje“?

Tiesa, buvo žmonių, puolamų ir nukentėjusių, ypač iš mokslinės lituanistikos sferų, už vadinaujančių tada nacionalizmą (tuo pačiu kaltina ir danartiniai „aukso amžiaus“ apologetai). Tai, žinoma, buvo tuo metu nemenkama drąsa. Ir mes visi jiems lenkiame galvas. Tačiau toji drąsa neatitiko tuščioje vietoje, kaip norėtų pateikti autorius. Jos pradžia, pirmieji daigai išdygo ant dvidešimties tūkstančių jaunų Lietuvos vyrų, nužudytų pamušėse ar tėviškės sodybose, kape; toji drąsa sulapojo ir išaugo dideliu dvasinio pasipriešinimo medžiu, palaistytą atminties ašaromis, kančia ir krauju šimtų tūkstančių mūsų tautiečių, atsidūrusių KGB urvuose, lageruose Vorkutoje, Magadane, Trofimovske prie Ledjūrio, išbastytų po visą pasaulį. Bet autorius apie tai net užsiminti nemato reikalo, nes netinka išankstiniams užsibrėžimams – bet kokia kaina grąžinti tauti „aukso amžių“. Ar tai ne akivaizdus to legendinio atminti praradusio vergo sindromas; paklauskim.

Tiesa ir tai, kad šiuo laikotarpiu net už Lietuvos ribų buvo prašneka apie mūsų teatrą, literatūrinius ieškojimus, skulptūrą, vitražą, kai kurių mokslininkų darbus, atlikėjus, sporto laimėjimus. Garbė tiems žmonėms, kurie, širdies balso ir tautinių aspiracijų vedini, o ne okupanto užsakymu tai darė. Bet tai tik viena medalis pusė. O kokiai sričiai – materialinei, dvasinei ar kultūrinei – tenka priskirti lygiagrečiai pasiektus ir kitokius „laimejimus“, tik šiandien konkrečiai įvardijamus – šimtą tūkstančių alkoholių, kone europiniais sąvaidžių ir skrybių rekordus, bemaž nulinį gyventojų prieaugį? Tai tik keletas tautos mirties vardų. Kaip atrodo anie laimėjimai šių

Danutė Bindokienė

Ne tik patikėsime, bet ir pritarsim

Amerikos žiniasklaida išsireiškia, kad tai, kas įvyko praėjusią savaitę Rusijoje, yra tarytum pats baisiausias Boris Jelcino sapnas, kurį jis sapnuoja, net akių nesumerkęs. Kitais žodžiais tariant, Rusijos Seimas (arba Duma, kaip kartais pavadiname) aiškiai pasisakė prieš savo krašto prezidentą, vasario 23 dieną nubalsavęs paskelbti amnestiją spalio revoliucijos vadams.

Verta pastebėti, kad balsų persvara Seime buvo labai ryški: 253 už amnestiją, tik 67 – prieš. Jelcino aršiausių priešu, ypač Aleksandro Ruckoj, paleidimas iš kalemų, dovanojimas „visas kaltes“, nepaisant, kad riaušius metu žuvo bent 140 žmonių ir buvo padaryta daug medžiaginių nuostolių, kerta skaudus antausį prezidentui, kuris netolimoje ateityje gali tikėtis naujų neramumų krašte ir kurstymų prieš reformų politiką.

Be abejo, šis Rusijos Seimo mostas ne tik nustebino, bet sukėlė ir naują nerimą vakariečių sostinėse, nespausiosie atsigaunanti po Vladimirio Žirinovskio „išdaigų“. Tačiau per daug stebėtis nėra ko, nes du ankstesniojo pučo vadai yra jau išrinkti į Seimą. Anatolijus Lukjanovas ir Vasilij Starodubčiovos buvo du iš dvylikos vadų, 1991 m. rugpjūčio mėn. planavę perversmą, kurio metu buvo pašalintas Gorbaciovas. Kai pučas nepavyko, sovietų Vidaus reikalų ministras Boris Pugo nusizudė, o kiti vadai buvo sugaudyti ir uždaryti kalemuose. Gorbaciovą pašalinimas netrukus atnešė Sovietų sąjungos pabaigą. Vadinasi, kas buvo raudona, tapo balta. Bet ar iš tikrųjų?

Seimo atstovas Ivan Ribkin pateisino amnestijos reikšmę, sakdamas, kad „tai buvo būtina, norint sustabdyti įtartinėjimus, kaltinimus, sąskaitų suvedinėjimą ir vyriausybės (atsait, prez. Jelcino) per didelį pasitikėjimą greitomis reformomis“.

Lietuvių patarlė sako, kad „varnas varnui akies nekerta“. Perversmas iš komunizmo i demokratiją įvyko per staigą ir per lengvą. Buvę partijos nariai per naktį nepranyko nuo žemės paviršiaus, bet prisitaikė prie naujų sąlygų ir situacijų. Komunistinės mokyklos įkalto pamokos davė pasigėrėtus vaisius: vieni „persikrikštyjo“ naujais vardais, kiti perėjo veikti į pogrindį, o dar kiti sugebėjo itikinti liaudį, kad visos blybės krašte išnyktų, jeigu į valdžią grįžtų ankstesnieji žmonės. Itikinti pavyko, nes gruodžio mėn. rinkimuose ir buvo išrinkti tie „gailestingieji“ Seimo nariai, paskubėję suteikti „kalčių atleidimą“ savo bičiuliams. Amerikiečiai neturėtų stebėtis, nes ir čia prezidentai mėgsta ateisti visas kaltes savo pirmtakams, nepaisant, ką jie būtų padarę (tik prisiminkime Richard Nixon!).

Ir ne vien Rusijoje matome vaidinant šią tragikomediją. Lietuva, pirmoji grakščiai išsisukusi iš sovietinės sistemos, pirmoji į valdžią sugrąžino tuos pačius asmenis, nors pasivadavusius kitais vardais. Čia tikėtą dar vienas posakis ta patia, ankstyvesne tema: „Varną prausk – neprausk, ji vis tiek juoda...“

Jau ne kartą girdejome pasišaukimus, kad Lietuvos komunistai buvo „iš kitos medžiaus sukirti“ – jie pirmiausia lietuviai, tarnavo savo tėvynei, o ne Maskvai, gelbėjo savo kalbą, kultūrą, siekė mokslo, gerovės visiems Lietuvos gyventojams... Jeigu nebūtų priklausę partijai ir tariamai linkioje į Rytų pusę, šiandien Lietuvos vardas būtų užmirštas. Sakysim (tik – sakysim), kad tai tiesa. Tačiau dabar lankstytis Maskvai juk niekas neverta. Tegul jie įrodo, kad visi tie kilnūs tėvynės meilės ir gerovės šūktai nėra tik tušti burbulai, tuomet ir mes patikėsime jų gera valia. Patikėsime ir net pritarsime!

baltinti tie liūdno likimo „teoretikai“, tuo ryškesni bus jame kraujo, ašarų, kančių pėdsakai. Ne kūrybinga žmogų, tautą, o prasigėrusią beprotybę tas „amžių“ pirmiausia puoselėjo ir išpuoselėjo.

Kaip nusimesti šitą sunkiausią to mirties amžiaus naštą?

REQUIEM TĖVUI IR JO DRAUGAMS

DALIA SADZEVIČIŪTĖ-VABALIENĖ

1

Savo tėvo neprišimenu. Paskutinį kartą matėmės, kai man buvo vienuolika mėnesių. Jo, labai jauno žvalaus vyrų karine uniforma, padidintas portretas puošniuose rėmuose visada kabėjo mūsų bute. Dar nemokėdama rašyti, ant skiautelių popieriaus „rašydavau laiškus“ tėvui ir Rusijai, o vakarais melsdavau: „Dievuli, duok, kad tėvelis sugrįžtų“.

Bet jis negrįžo. 1941 metais mano tėvą, Lietuvos kariuomenės leitenantą Juozą Sadzevičių ir septynis jo bendražygius išvežė ir sušaudė Gorkio kalmėje. Jie visi buvo Lietuvių aktyvistų fronto organizatoriai Lietuvoje.

Lietuvių aktyvistų frontas

Tai pirmoji rezistencinė organizacija, kurios veikla buvo nukreipta prieš sovietinę okupaciją, siekiant atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Ji veikė 1940-1941 metais. Galima išskirti tris tos veiklos etapus: organizavimas bei pasiruošimas sukilimui; sukilimas; veikimas po sukilimo, atstaus Lietuvos nepriklausomybę, jau vokiečių okupacijos sąlygomis.

Pirmieji slapti, gaivališkai besikuriantys būreliai, atsirado tuoj po bolševikų okupacijos 1940 metais („Kardas“, 1991, Nr. 4, 5, O. Žadvydo prisiminimai). Po slapto Kauno ir Vilniaus atstovų pasitarimo Kaune 1940 m. spalio 9 d. buvo numatyta šiuos būrelius sujungti, o kur jų nėra – įsteigti. 1940 m. lapkričio 17 d. Berlyne susikūrė to paties tikslo siekianti organizacija. Jos

kūrimosi iniciatoriai, tuometinis Lietuvos atstovas pasiuntinys gen. št. plk. Kazys Škirpa. Organizacija pasivadino Lietuvių aktyvistų frontas (toliau LAF). Vėliau šį vardą perėmė visa centralizuota pogrindžio organizacija Lietuvoje (tuo metu Lietuvoje dar veikė ir kitos pogrindinės organizacijos, pvz., Tauragės apskr. Lietuvos apsaugos gvardija, Šakių – „Geležinis vilkas“, Šiaulių – Lietuvos laisvės armija, Žemaitijoje vokiečių įtakoje – „Juodoji svastika“).

LAF Lietuvoje turėjo du štabus – Kaune ir Vilniuje. Kauno štabas tvarkė organizacinius reikalus, ryšius su provincija; Vilniaus – politinius reikalus ir ryšius su užsieniu, su LAF. Kontaktus palaikė specialūs ryšininkai, kurių dalis žuvo, einant per sovietų pasieniečių griežtą saugumą sieną. 1940 m. gruodžio 5 d. išleista brošiūra „Iš bolševikinės vergijos į naują Lietuvą“ buvo atgabenta į Lietuvą. Joje informuojama apie būsimo karo pradžią tarp Rusijos ir Vokietijos (apytikriai), sukilimo organizavimą. Lietuvos vyriausybės sudėties paskelbimą, prasidėjus karui ir įvykus sukilimui. Tuo metu Berlyne LAF veikė viešai, palaikė kontaktus su Vokietijos kariniais sluoksniais.

1941 m. gegužės – birželio mėnesiais suimamas Vilniaus štabas. To paties mėnesio 14 dieną masinis Lietuvos žmonių genocidas stipriai apardė LAF tinklą Lietuvoje. Teko sudaryti vieną sukilimo štabą Kaune. Jis sėkmingai organizavo 1941 m. birželio 23 d. sukilimą, sukeldamas ant kojų visos Lietuvos sukilėlius, paskatindamas imtis ginklo prieš raudonuosius okupantus, laikui paskelbdamas Lietuvos Laikinąją vyriausybę, kuri patvirtino Lietuvos vyriausybės atkūrimą, Lietuvos valstybingumą tęstinumą.

Po sukilimo LAF veikė viešai. Leido savo laikraštį „Iš laisvės“; provincijoje: Kėdainiuose – „Laisvą žodį“, Biržuose – „Naująsias žinias“, Šiauliuose – „Tėvyne“,

Telsiuose – „Žemaičių žemė“. LAF buvo tvirtas užnugaris tuometinei vyriausybei, ji savomis priemonėmis palaikė ryšius su visa respublika.

Nacinės okupacijos metu pačioje LAF organizacijoje pasirodė jėgos, kurios norėjo tarnauti naujiems okupantams („Kardas“, 1992 m. Nr. 3). Tačiau pagrindinis LAF štabo jėgos nepasidavė jokiems gestapo gundymams ir grasinimams. Įsteigtas nacių okupantų „civilervaltingumas“ paėmė valdžią ir privertė Lietuvos Laikinąją vyriausybę nutraukti savo veiklą (1941.VIII.5).

Kauno LAF štabo likimą nulėmė jo paruoštas ir kelių dešimčių veikėjų pasirašytas memorandumas Vokietijos Reicho vyriausybei dėl Lietuvos Laikinosios vyriausybės veikimo nutraukimo ir Lietuvos nepriklausomybės nepripažinimo.

Hitlerinės Vokietijos režimo saugotojai ir tai operatyviai reagojo: jau 1941 m. rugsėjo 21 d. (memorandumas į Berlyną buvo išsiųstas 20 d.) areštavo LAF igaliotinį L. Prapuolienį ir išvežė į Dachau konclagerį (tai pirmoji nacių deportacijos auka), o 22 d. uždarė LAF, konfiskavo jo turtą. Tada dauguma LAF narių vėl perėjo į pogrindį ir veikė per naujas rezistencines organizacijas (apie jų veiklą rašysime šių metų „Kardo“ numeriuose).

Užmiršti vardai

1941 m. birželio 23-25 d. sukilimas aplaistytas narsių vyrų krauju. Tačiau apie pasipriešinimo organizatorius, jų auką savo gyvybės kaina dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės iki šiolie mažai rašyta. Šių žmonių vardai neleistinai užmiršti, neįamžinti. Tiesa, apie LAF Vilniaus štabo veiklą, jo vadų areštus, suminėdamas net ir jų pavardes, rašo buvus sovietinės Lietuvos saugumietis Jonas Vildžiūnas savo knygoje „Kova be atvangos“. Suprantama, iš savo pozicijų.

O kokia istorinė tiesa? Kokia buvo Lietuvių aktyvistų fronto veikla ir planai pačioje organizacijos užuomazgoje? Koks Vilniaus štabo ir kitų narių likimas? Praėjus šimtmečiui, išmirus daugeliui liudininkų, atstatyti praeitį su visomis smulkmenomis yra sunku. Tačiau į daugelį šių klausimų atsako keturių storų tomų byla Nr. 34229 iš KGB archyvu.

Ilgą laiką apie mano tėvą, leitenantą J. Sadzevičių likimą nieko nežinojome. Motina siuntinėjo laiškus į įvairias įstaigas, kariškių tremties vietas, teiraudamasi apie jį, vis laukdama sugrįžtančio. Laukė visą gyvenimą, net ir sužinojusi, kad nebegrįš, trisdešimt vienerių metų tapusi našle.

Kartą 1947 metais ją pakvietė į Panevėžio saugumą (tada gyvenome Panevėžyje). Uniformuotas rusas saugumietis perskaitė kažkokį dokumentą apie tėvą ir liepė pasirašyti. Vertėjo nebuvo. Mama rusiškai mokėjo menkai, bet suprato, kad tėvo gyvųjų tarpe nebėra, kad jis karinio tribunolo nuteistas. Daugiau apie jį viešai buvo baisu užsiminti. Daugelį metų jautėmės tarsi po Damoklo kardą: „Išveš! Atleis mama iš darbo“. Bet Dievas mus globojo. Aišku, per penkisdešimt metų daug kartų teko pajusti, kad budri sovietinio saugumo akis niekada neleis pakelti galvos.

1957 metais iš tremties grįžo teisininkas Vladas Nasevičius, kurį su tėvu siejo bendra byla. Juos drauge tame pačiame vagone vežė į Rusiją, tame pačiame Gorkio kalmėje iki teismo kalino vienoje kameroje, drauge teise. Dar prieš teismą kameros vyrai pasižadėjo, kad tas, kuris liks gyvas ir grįš į Lietuvą, stengsis pranešti šeimoms apie jų artimo žmogaus likimą. Atėjus į mūsų namus, V. Nasevičius pirmiausia atskliaupė prieš tėvo portretą, pasimeldė, o paskui pasakė:

(Bus daugiau)

APMASTYMAI IŠ TURNIŠKIŲ (Nuotrupos iš dienoraščio: vasario 16, trečiadienis)

Nežinau, kodėl taip dažnai per Vasario 16-ąją aš susergu. Taip ir šiais metais, kai visa Lietuva šventė, aš prigrėbtas gripo ir bijodamas daugiau persalti, sėdėjau būte Turniškėse ir spoksėjau į televiziją, sekdamas iškilmes.

Nesujungę ši šventė Lietuvos, o ypač jos vadovų. Kad nesujungę, tai buvo lengva pastebėti ir televizijos ekrane. V. Landsbergio kalboje, Pilies gatvėje prie signatarų namo, netrukus vėnų įmū valdžioje sėdintiems, palyginant juos su senosios Lietuvos bajorais, puotaujančiais ir laukiančiais malonių iš Rytų. Net ir Rasų kapinėse, pagerbti: Nežinomojo kareivio, J. Basanavičiaus, M. K. Čiurlionio, Vileišių šeimos koplyčios, ryte atvyko A. Brazauskas su A. Šleževičium, o vėliau tą patį atliko ir V. Landsbergis, atvykęs su palyda. Iškilmingas Vasario 16-osios minėjimas įvyko vakare Operos ir Baletų teatre. Jau antradienį Seime girdėjau kai kuriuos desiniuosius tariant, kad tame minėjime jie nedalyvausią, nes tai Vasario 16-osios išiekinimas. Pagal juos, kaip galima ten eiti ir klausyti žmogaus, kalbančio apie tą šventę, kai tik prieš keletą metų jis per savo pakalik būdė kiekvieną vien tik už užsiminimą apie Vasario 16-ąją. O Lietuvos Sąjūdžio Taryba išplatino šitokio turinio atsisaukima: „Prieš 76 metus patekė Lietuvos Nepriklausomybės saulė. Jau ketvirtį metų ši saulė šviečia Lietuvos žemei, pakilusi virš sovietinės okupacijos griuvėsių, žadindama viltį, kad bus įveiktas žmonių skurdas, vienpartinės valdžios diktatas, mafijos viešpatystė“.

Ir taip, buvusiuose KGB rūmuose bebadaujant buvusiems politiniams kaliniams ir tremtiniam, kad čia esantis Lietuvos genocido archyvas nepatektų į jiems nepageidaujamo asmens rankas, Operos ir Baletų teatre buvo minima Vasario 16-oji. Minėjime prez. A. Brazauskas kvietė prisiminti visus kankinius, tremtinius, karo ir okupacijos aukas. Ilgiau jis savo kalboje sustojo prie buvusio prezidentų — A. Smetonos, A. Stulginskio ir K. Griniaus, pabrėždamas, kad dar nėra viskas padaryta jiems pakankamai pagerbti. Priminė, kad jau pasirašytas dekretas dėl K. Griniaus palaikų perlaidojimo tėvų šėje. Girdėjosi taip pat jo kalboje niuansai dėl susiskaldymo vadinant tai „ikaitintom nuomonių įvairovė“.

Nebūtų minėjimas, jeigu nebūtų pažerta medalių, pažymėjimų, premijų. Jų įteikimas kultūrininkams įvyko Vasario 16-osios išvakarėse Lietuvos dailės muziejuje ir dabar tai stebėjau televizijoje. Po muzikinės dalies, kurią atliko M. K. Čiurlionio kvartetas, atidaromąjį žodį tarė ir Valstybinių kultūros ir meninių premijų laureatus pristatė premijų skyrimo komiteto pirm. Marcellijus Martinaitis. Jo kalba tikrai galėjo glostyti kiekvieno mūsų santariečio šviesiečio krūtine. Teko išgirsti, kokią didžiulę reikšmę išeivijai turėjo A. Škema, A. J. Greimas. Kaip didžiausios įtakos išeivijos savivokai turėjusių knygų autoriui Vytautui Kavoliui buvo įteikta premija už knygą „Epochų Signatūros“. Kita premija buvo įteikta literatūrologi Viktorijai Daujotytei, kuri savo ilgąją kalbą skyrė Marijos Gimbutienės atminčiai, taip pat neužmiršdama A. J. Greimo. Premija taip pat buvo paskirta išeivijos skulptoriui Vytautui Kašubai, bet jam iš JAV neat-

vykus, jo padėkos žodis buvo perduotas iš juostos. Kiti du laureatai buvo: aktorius Laimonas Noreika ir choro dirigentas Petras Bingelis. Premijas ir medalius įteikė p. ez. A. Brazauskas, o puokštes gėlių — mergaitės tautiniais drabužiais.

Prez. A. Brazauskas ne tik įteikė premijas kultūrininkams, bet taip pat prezidentūroje apdovanojo ordinais ir kitus. Aukščiausias apdovanojimas: II laipsnio Gedimino ordinas, teko dabar Vilniuje gyvenančiam diplomatiui St. Bačkui. Šiandieną sekiau televizijoje antrąjį pasikalbėjimą su St. Bačkui. Pirmajame pokalby St. Bačkis, pasisakė prieš tuos, kurie kaltina vyriausybę, neturinčią užsienio politikos. Anot jo, tokie kaltinimai yra neteisingi, nes pasikeitimas diplomatais, atstovybių steigimas, derybos ir sutarčių su kaimyninėmis valstybėmis pasirašymas ir yra užsienio reikalų politika. Neslėpė jis nepasitenkinimo opozicija dabartinei vyriausybei ir aiškiai jautėsi, kaip jis išgyvena išpuolius prieš sūnų — arkivyskupą Audrį Bačkį, pasiguodamas, kad tai turbūt kiekvieno, Vilniuje reziduojančio, pareiškimai išaukė nepasitenkinimą ir net pyktį, kurį pajutau, kalbėdamas su dešiniaisiais Seimo nariais. Pirmadienį, dalyvaudant svečių Pliečių chartijos susirinkime, teko išgirsti karčių žodžių išeivijos adresu. Nuvylė juos ir papiktino ne tik išgarsintą išeivijos veikėjas, tapęs Seimo nariu, bet ir Šviesos — Santaros sąjūdis, arkivyskupas A. Bačkis ir štai dabar buv.

diplomatines tarnybos atstovas. Su St. Bačkio aiškinimais, kas yra užsienio reikalų politika, nesutikau ir aš, nes tai, ką jis minėjo, yra ne užsienio politika, bet tik būdai siekti ir įgyvendinti iš anksto suplanuotą krašto užsienio politiką. Mano aiškinimai, kad arkivyskupas A. Bačkis yra teisus, neleidamas kunigams politikuoti, neitinko Pliečių chartijos narių. Anot jų, dar neseniai kuniga, dirbantį ar pasisakantį prieš komunistinę ateizmą, persekiojo komunistinė valdžia, šiandieną gi, už patarimą nebusuoti už buvusį strigą ar kegebisą, jis baudžiamas bažnytinės vyriausybės.

Šio vakaro televizijos pokalby St. Bačkis apibūdino savo kelią Lietuvos diplomatinėje tarnybo-

je. Tarp reikšmingesnių įvykių Lietuvos laisvės byloje jis laikė karo metu, Amerikos Lietuvių Tarybos išgautą iš prez. Roosevelto pareiškimą, kad Lietuvos nepriklausomybė yra tik laikinai nutraukta ir ji bus vėl atstatyta. Pokario metais, anot St. Bačkio, vienas iš reikšmingiausių įvykių buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės įsteigimas ir jos veikla. Maloniai nustebino, kad buvo prisiminta PLB ir jos indėlis, deja, to neišgirdavome Amerikoje. Net ir iš JAV išvykdamas, S. Lozoraitis nei savo atsisveikinime, nei pasikalbėjime „Pasaulio Lietuvių“ nerado reikalo pareikšti padėkos Lietuvių Bendruomenei. O dėkoti tikrai buvo už ją.

Juozas Gaila

LIETUVIŠKOS NUOTRUPOS

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

„Baltijos valstybės bendradarbiavimo ir draugystės sutartį su NATO priėmė nedideliu džiaugsmu, tačiau laukiamasis kambarys yra geriau kaip nieko“ — rašo Miuncheno dienraštis.

Tiesa, Lietuva yra geresnė sąlygose už Latviją ir Estiją, kadangi joje rusiška mažuma sudaro nedidelį nuosimtį, joje nėra Rusijos kariuomenės. Tačiau kas varžo Lietuvą? Tai rusiškos kariuomenės tranzitas į Karaliaučų, kuriame yra beveik 250,000 karių. Toks pats skaičius yra ir Gudijoje. Taigi, tik valandos klausimas vėl iškelti koją Lietuvai.

Dienraštis toliau pažymi, kad šiandieną grėsmė Baltijos valstybėms yra didesnė už Lenkijos, Vengrijos, Slovakijos ir Čekijos. Kodėl? Prieš 300 metų atidaryta langa į Vakarų Europą, Maskva nenori vėl

uždaryti. Tad ugnimi žaidžias V. Žirinovskis ir, tiesdamas ranką ne tik Baltijos valstybės, bet ir į Suomiją, Lenkiją, ikaitino ir visą Rusijos vyriausybę, kurios vardu A. Kozyrevas taip pat kalba apie artimą užsienį.

Ne kitaip galvoja krašto apsaugos min. Gračiovas, išskeldamas šūkį, kad NSV yra rusiškos taikos misijos kraštas, o Baltijos valstybės labai svarbi strateginė Rusijos saugumo zona. Taigi intervencijos yra galimos. Tačiau didžiausias pavojus Baltijos valstybėms ateina ne iš imperialistinės Rusijos, bet Vakarų pasaulio elgsenos su jomis ir tiek ilgai, kol amerikietiškas politinis bendradarbiavimas su Rusija bus statomas aukščiau visų kitų reikalų.

Mafijs veikia visose trijose Baltijos valstybėse. Net dešimt „brigadų“ randama pačiame Vilniuje. Vokiečių spauda pri-

mena nužudytą žurnalistą Linę, iš Švedijos atvežamas, Vokietijoje vogtos, automašinas. Narotikų centrais tranzitui į Vakarų pasaulį laikoma Klaipėda, Ryga ir Talinas.

Daug vietos Lietuvos žinioms skiria Rytprūsių vokiečių savaitraštis „Das Ostpreussensblatt“. Vienas jo skaitytojų laiške redakcijai rašo, kad netoli Vilniaus yra Europos centras, tad Lietuvą reikia laikyti ne Rytų Europos dalimi, bet Vidurio Europos, kartu su Gudija, Ukraina, Lenkija. Tačiau tas pats savaitraštis jau sausio 29 d. gan piktokai rašo (redakcijos narys Peter Fisher), kad Lietuva reiškia pretenzijas į Karaliaučiaus apygardą. Tai nacionalistinės grupės, vad. Valdemaro Simeano (Simėno?), reikalaujant apygardos prijungimo prie Lietuvos. Geriau Lietuva susirūpintų savo gyventojų gerovės pagerinimu, o ne siekdama tų žemių, kurios jai nepriklauso. Ir Bonna turėtų atkreipti į tai dėmesį, remdama Lietuvos ekonominių gyvenimą — rašo Fisher.

Po Madrido „Real“ komandos laimėtų Europos krepšinio lygos pirmenybių rungtynių prieš Vokietijos meistrį Leverkusen 83:67 visi sporto laikraščiai pripažino, kad geriausias Europos krepšininkas yra lietuvis Arvydas Sabonis. Gal jis galėtų žaisti Amerikos NBA eilėse, tačiau vargu, ar lietuvis įsijungtų į amerikietiško krepšinio žaidimą, kadangi Sabonis yra sovietinės krepšinio mokyklos auklėtinis. Jis turi JAV klubų pasiūlymus. Tačiau Arvydas dar vieniems metams pasirašė sutartį su Madridu. Išgauti Sabonį iš ispanų rankų, amerikiečiai turėtų „pakloti“ 10 mil. dol. Be to, žmona nelinkusi palikti Europą. Ispanijoje Sabonis nusipirko namą, augina du vaikus.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

Pirkite senesni, bet labai gerame stovyje ir nebrangų automobilį. Kreiptis po 7 v.v. tel. 312-776-6313.

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažinlingai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA

1945-1990

Kazio Bradūno ir Rimvydo Šilbajorio redaguota, dvidešimties autorių parašyta knyga, apžvelgianti visą 45 metų mūsų egzodo literatūros laikotarpį. Veikalas 864 didelio formato puslapių, kuriuos puošia šimtai įvairiausių iliustracijų. Leidėjas — mėcenatas yra Lietuvos Fondas, vardinis leidėjas — Lituanistikos Institutas.

Leidiny su gaudamas „Drauge“, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Knygos kaina — \$30.00. Užsiskant paštu, persiuntimo išlaidoms pridėdama \$4.00, į Kanadą — \$6.00, į kitus kraštus — \$6.50. Illinois gyventojai visais atvejais dar primoka \$2.63 valstybos mokesčių.

VIENA KNYGA — VIENAS DOLERIS ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI „DRAUGE“

PIRMASIS STEBUKLAS, novelės. Azorin. 197 psl.
ŽEMAIČIŲ ŽEMĖJE, kelionių reportažai. A. Vilainis. 132 psl.
PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE, lotynų Amerikos rašytojų novelių antologija. Sudarė Povilas Gaucys. 480 psl.
VIENOS AISTROS ISTORIJA, romanas. Migelis Unamuno. 157 psl.
GĖSTANTI SAULĖ, metmenys. Jurgis Gliada. 216 psl.
TRYŠ ŽODŽIAI, arba gyvenimo magija. Juozas Švaistas. 176 psl.
AUKSO KIPVIS, rinktinės pasakos. Juozas Švaistas. 224 psl.
LIETUVIŠKOS PASAKOS. Dr. Jonas Balys. 210 psl.
KRIKŠTO VANDUO. Lietuvos krikšto trilogija. Anatolijus Kairys. 277 psl.
MARIJA DANGUJE IR ŽEMĖJE. Vysk. V. Brizgys. 140 psl.
ALUOŠIAUS LAPAI, humoristiniai eilėraščiai. Dr. S. Aliūnas. ŽEMAIČIŲ VYSKUPAS MOTIEJUS VALANČIUS. Kun. Antanas Alekna. 300 psl.
RAUDONASIS SIAUBAS nugalėjo Vokietijoje. Sabik-Vogulov. 103 psl.
PIRMASIS RŪPESTIS, novelės. J. Jankus. 213 psl.
AMŽINI ŠEŠĖLIAI, literatūriniai reportažai. A. Vilainis. 173 psl.
LAIŠKAI ŽMONĖMS. Giovanni Papini. 215 psl.
PRISIKĖLIMO ŽMONĖS. Kun. Kazimieras Barauskas. 221 psl.

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai pridėda Sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi — tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai, dar turi pridėti \$2.75 supakavimo, išsiuntimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

REAL ESTATE

RE/MAX
GREIT
PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Pardudant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltai
- Perkame ir Pardudame Namus.
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniški patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestyje. Sinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus. 312-585-6100, r.f. 312-778-3971

Parduodamas 5 mieg. namas ant 3 akrų žemės su prūdu; 5 min. iki Pas. Liet. centro; puiki aplinka ir privatumas. Kreiptis: tel. 815-838-5071.

Kauno Žaliakalnyje skubiai parduodamas 2 a. namas, 2 atskiri butai, didelė darbo studija šalia. Teirautis: (Detroit) tel. 313-822-1169.

HELP WANTED

Ieškau geros siuvėjos sugebancios profesionaliai ir visapusiškai atlikti darbą. Teirautis tel.: (312) 829-4740 darbo dienomis nuo 10 v.r. - 6 v.v.

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

Making a big world smaller.

What difference does it make that Lufthansa flies to more international destinations than any other single airline? Or that every 40 seconds a Lufthansa plane takes off or lands in one of 180 cities around the world? The point is that over the years every experience with every traveler, from every corner of the world, has helped us understand you. We've come to know cultures and customs from around the globe. All the better to help you feel at home everywhere, on the ground, and in the air. Even in many cities we don't fly to, you'll find a Lufthansa office ready to serve your needs. Experience that's worldwide and worldwide. It's a difference that's helped us make friends with a world full of travelers. And that can make this big world feel very small indeed.

Lufthansa

For reservations or information call 1-800-645-3889 or see your Travel Agent. Lufthansa is a participant in the mileage programs of United, Delta and USAir.

A passion for perfection.®

Los Angeles Vasario 16-tos minėjimo meninės programos atlikėjai.

DAUGIAU DĖMESIO LIETUVIŲ SPAUDAI

Spauda, radijo valandėlės yra mūsų pagrindiniai tautinio gyvastingumo šaltiniai: mus apšviečia, informuoja, primena. Šiuo metu jiems labiau, negu anksčiau, reikalinga parama. Lietuvių fondo valdyba, įvertindama lietuviškos spaudos bei radijo reikšmę, savo posėdyje, vasario 15 d., nutarė rekomenduoti LF Tarybai padidinti šioms institucijoms finansinę paramą, kurios jos netenka, nykstant išėjimo skaitytųjų bei klausytojų skaičiams.

Posėdžio pradžioje valdybos pirmininkas Stasys Baras padėkojo praeitos valdybos nariams už jų darbo įnašą Lietuvos fondui ir linkėjo likusiems tą darbą tęsti toliau. Jis taip pat pristatė ir naujai į fondą įsijungusias valdybos narius: Liną Žlobienę, Saulių Čyva, Juozą Končią ir Vyta Narutį. Malonu matyti, kad didžioji naujai į valdybą įeinančių asmenų dalis yra jaunosios kartos žmonės. Linkėjime, kad šiuo keliu L. fondas eitų ir toliau.

L. fondo pirmininkas Stasys Baras paryškino šių metų biudžetinę samatą, kurią fondo Taryba buvo jau anksčiau patvirtinusi. L. fondo Taryba šiais metais nutarė paskirti 230,000 dolerių pelno įvairiems lietuvių reikalams. Šią sumą pelno skirstymo komisijos skirstys vėliau fondo nustatyta tvarka. Jis taip pat apibūdino, kokie turėtų būti L. fondo valdybos šių metų pagrindiniai tikslai bei veiklos planai. Jie daugiažvampa ir su L. fondo Tarybos pirmininkės Marijos Remienės parengtomis 1994 metams Lietuvos fondo veiklos gairėmis, tik gal valdybos planai yra konkretesni.

Vienas pagrindinių fondo valdybos pirmininko paminėtų tikslų yra sutelkti šiais metais 7 milijonų dolerių pagrindinį kapitalą, o naujų narių surasti bent 120, po 10 į mėnesį. Ar tai įmanoma? Priklausys nuo mūsų visų. Norint šį tikslą pasiekti, visiems Lietuvos fondo reikalais besirūpinantiems asmenims teks parodyti daugiau iniciatyvos ir energingiau padirbėti.

Daugumos Lietuvos fondo narių pageidavimu, pelną skirstant, bus atsižvelgiama daugiau į išėjimo veiklos poreikius. Pagrindinis Lietuvos fondo kapitalas šiuo metu yra pasiekęs jau per 6 su puse milijono, o narių skaičius 6,666. Tenka pastebėti, kad iš šios sumos vienas milijonas dolerių yra paskirtas Lietuvai, iš kurio yra finansuojami įvairūs konkretūs projektai bei mokslo priemonės Lietuvoje. Jį rūpestingai tvarko patikėtinių tarybos pirm. dr. Antanas Razma.

Vyresniajai lietuvių kartai vis retėjant, naujų narių vėlavimas turėtų būti taip pat vienas svarbiausių L. fondo tikslų. Šiuo klausimu posėdžio dalyvių buvo daug pasisakyta, bet, kaip konkrečiai pritraukti

Alė Steponavičienė rūpinasi

LAIŠKAI

BUVO GERA ATKARPA

Kai pamačiau kun. V. Rimšelio straipsnį atkarpoje, pagalvojau, kad tokia tema man „per daug neįkandama“ ir geriau nepradėti skaityti. Vieną vakarą vis dėlto permečiau akimis ir atsitiko nelauktas dalykas: susiradau pirmąsias skiltis, perskaičiau viską su didžiausiu dėmesiu, o paskui laukiau tolimosios tęsinio. Kai pasibaigė, beveik gailėjau ir dar kartą viską iš eilės perskaičiau. Noriu padėkoti redaktoriui, kad spausdino. Nieko nekenktų, kad kartas nuo karto galėtume skaityti daugiau tokių gilių, įžvalgių minčių.

Salomėja Kazlauskienė
Downers Grove, IL

MIELI GERADARIAI

Jūs, kurie dirbate labdaroje, kuri padeda Lietuvos vaikams, be abejojant atliekate gerą ir svarbų darbą. Tikimės, jog tie vaikai užaugs sveiki ir prisimins, kad jiems svetimi padėjo. Tas jiems padės tapti geras ir atsakingais žmonėmis. Daug jaunimo Markso filosofijos pasekmės sunkiai suvalgo. Tikrai, gelbėdami vaikus, mes prisidėsime atnaujinti ir ugdyti padoresnes kartas. Tik Jūs turite galimybę ir pareigą paneigti arba patikslinti kalbų tiesą, kurios kenkia šiam darbui. Girdėt, kad daugumas tu vaikų yra iš pasiturinčių ar buvusių ir esančių partietų šeimų. O tik retas pasitaiko, kurio tėvai skurdžio padėty, ir negali net prieti paprašyti pagalbos. Tų vargšų niekas nenori, nes jų

visais kitais reikalais, kas lieka kitų nepadarę: nuo balionų su fondo vardu dalinimo vaikams lietuviškos mokyklose, iki Lietuvos fondo narių suvažiavimo detalių sutvarkymo.

Metinis Lietuvos fondo narių suvažiavimas šiemet įvyks šeštadienį, kovo 26 dieną. Jaunimo centro Čikagoje, apatinėje salėje. Narių registracija prasidės 8:30 val. ryto, o posėdis – 9:30 val. ryto. Tikimasi ir laukiama, kad ir šiais metais į šį labai svarbų Lietuvos fondo metinį įvykį atsilięps ir atsilankys, ne tik vietiniai, bet ir tolietai nuo Čikagos gyvenantys LF nariai.

Juozas Končias

„Žiburėlio“ mokyklėlės Lemonte 10 metų sukaktį švenčiant (iš kairės): Dainora Stelingytė, Danutė Dirvonienė – direktore ir Violeta Kailienė.

visuomet per daug yra.

Kas atkreipė daug dėmesio, tai neseniai atvykęs vaikutei iš Philadelphia, pasiturinčių ir įtakingų tėvų, abiejų daktarų sūnelis. Kad jie nėra neturtinigi, seniai galėjo atvežti ir pagydyt iš savo lėšų. Negalvokit, kad raginu diskriminaciją prieš pasiturinčius ar įtakingus. Visų nesveiki vaikučiai tiek pat kenčia ir verti pagalbos. Bet labdara iš esmės turi būti skiriama tiems, kuriems ji sunkiausiai prieinama ir daugiausia reikalinga. Jei nesilaikoma šios pirmos taisyklės, tai tokia labdara neverta vardo, ir tik sukelia pasipiktinimą žmonėse, iš kurių dosnumo galite šį darbą vykdyti. Neleiskit šitokiai kliūčiai pakenkti tokiam svarbiui reikalui. Užtenka, kad Lietuvoje daug mūsų pastangų nueina niekais. Saugokimės, kad nenutrauktumėm ar sumažintumėm šios gyvybiškai svarbios ir reikalingos pagalbos mūsų silpniausiems vaikučiams.

J.P. Sabas
Burbank, IL

REIKĖTŲ PASKELBTI

Jau kelintą šeštadienį matome Draugo fondo narių sąrašus ir džiaugiamės, kad fondas auga. Būtų įdomu sužinoti, kiek jau į jį sudėta? Iš sąrašų matyti, kad reikalai eina gana gerai.

Vida Andrijauskienė
Chicago, IL

KOKIA JAM IŠ TO NAUDA?

Reikia sveikinti Romą Pukštį ir jo siuntinių siuntimo agentūrą Transpak už tokį įdomų sumanymą: padovanoti Draugo fondo nariams 10 dovanų, kurias gali laimėti. Taip ir kyla klausimas: kokia p. Pukščiui iš to nauda? Negalime sakyti, kad jo agentūrai bus daugiau pelno, nes nekviečia siuntinius siųsti, o tik Draugo fondui aukoti. Vis dėlto yra nesavanaudiškų žmonių.

Jeigu daugiau mūsų verslininkų pasektų Transpak pavyzdžiu, Draugo fondas tikrai netrukut milijoną pasiektų!

Vidmantas ir Birutė Lungiai
Lakeside, MI

TURBŪT PROTESTAI PADĖJO

Kai vyko vasaros olimpiados atidarymas, buvome visi nusivylę ir pikti, kad nepasirodė žygiuojančių lietuvių komandų. Tada lietuvių pirmą kartą, jau iš laisvos tėvynės, su savo vėliava galėjo dalyvauti olimpiadoje. Su kuo tik kalbėjau, visi buvo nutarę protestuoti televizijos kanalui, kuris rodė atidarymo parodą ir kitus olimpiados įvykius. Žinoma, kai buvo žaidžiamas krepšinis, matėme ir lietuvių, bet turbūt tik dėl to, kad žaidė su amerikiečiais ir kitais, daug rungtynių laimėdami.

Nežinau, kiek žmonių iš tikrųjų rašė protesto laiškus televizijos kanalui, bet šį kartą buvo kitaip: parodė ir lietuvių, išdidžiai plečusiojančius mažomis trispalvėmis, einančius paskui gražią mūsų vėliavą. Tiesa, jie nieko vėliau nelaimėjo, bet mūsų tautinė savigarbą paglostė ir ta trumputė eisenos atidarymo paroda.

Vytautas R. Petrošius
Darien, IL

KARALIAUČIAUS KLAUSIMAS

Karo grobio principu Rusijai atiduota Lietuvos „pažasty“ esanti Karaliaučiaus sritis yra didžiausia geografinė, politinė ir ekonominė nesąmonė. Jos paskėmėje Lietuva tapo ne tiltu į Vakarų Europą, bet Rusijos tiltu į okupuoto Karaliaučiaus karinę bazę. Jeigu Kremlius skelbia, jog Rytprūsiai jau šimtmečiais priklausė Rusijai, tai, be abejoj, tą patį galvoja ir apie Baltijos krastus, o 150,000 armija Karaliaučiuje aiškiai kalba, kokie yra rusų tikslai.

Stasys Lozoraitis buvo teisingai pareiškęs, kad Rytprusių klausimą reikia peržiūrėti. Iš tikrųjų tą klausimą reikia iškelti Europos ir Jungtinių Tautų saugumo institucijose, nes didžiulė Rusijos bazė ir Europai yra pavojinga, nekalbant apie Lietuvą, kurią, dėl bet kokios provokacijos, iš Karaliaučiaus srities gali užplūsti Rusijos kariuomenė.

Kad išvengtų šios nelaimės, tiek Lietuvos valdžia, tiek užsienio lietuviai turi dėti visas pastangas įtaigoti Vakarų valstybes, kad paveiktų Rusiją atitraukti iš Rytprusių. Tada tas kraštas galėtų tapti bent neutralia, autonominė, laisvos prekybos ir ekonomijos zona, o ne Rusijos kolonija.

Algirdas Šilbajoris
Ormond Beach, FL

PASIRODO, JIS IR RAŠYTI GALI

„Draugas“ turi daug nuolatinių bendradarbių, kurių straipsnius su malonumu skaitau. Ypač visuomet patinka įžvalgus Igno Medziuko, Kazio Barono ir kai kurių kitų straipsniai. Tuos žmones jau mes visi gerai pažįstame ir jų stilių žinome. Buvau maloniai nustebinta, perskačiusi Jurgio Lendraitio mintis apie Vasario 16-ąją. Vadinas, turime ir jaunų raštingų žmonių! Iki šiol apie J. Lendraitį daugiausia girdėjome tik iš Lithuanian Mercy Lift veiklos, pasirodo, kad ir rašyti gali.

Tikiuosi, kad tai nebus paskutinis J. Lendraitio straipsnis.
Monika Žemaitaitienė
Muncie, IN

DRAUGAS, antradienis, 1994 m. kovo mėn. 1 d.

5

VARDAN TIESOS

Leonidas Ragas Laiškų skyriuje (1994.II.25) tvirtina, kad, beklaušant Lemonte kalbos, pasakytos Lietuvos gen. garbės konsulo Vaclovo Kleizos Vasario Šešioliktosios proga, jam pasirodė, kad „mano mintys būtų buvę tarsi paimitos iš

„Draugo“, vasario 15-18 d. išspausdintų laiškų ar straipsnių ir pakartotos konsulo lūpomis“. Man regis, kad tokią prielaidą galėtų daryti pats konsulas, nes jis tą kalbą pirmą kartą pasakė vasario 6-ąją dieną Cicero miestelyje.

Leonas Narbutis
Clarendon Hills, IL

„Ne čia norėjau atsiguoti Po svetimu medžiu... Regėt gimtinę nors iš tolo Leisk, Viešpatie, meldžiu.

Norėjau Lietuvoje išsėsti, Su protėviais, tėvais, Šventuos kapelius Zemaitijos Po šlamančiais klevais“.

A.†A.

ANDRIUS VAITKUS

1994 m. kovo 6 dieną, sueina penkeri metai, kai žiaurais plėšiko sunkiai sužeistas, mirė mūsų brangus Vyras, Tėvelis ir Senelis Andrius Vaitkus. Jo atminimui tą dieną bus aukojamos šv. Mišios Nekalto Prasidėjimo lietuvių bažnyčioje, East St. Louis, IL.

Nuolankiai prašome prietelius ir pažįstamus prisiminti a.a. Andrių savo maldoje.

Žmona Marija, dukros Gražina ir Žilvė su šeimomis ir sesuo Pelagija Lietuvoje.

PADĖKA

A.†A.

CONSTANCE LAIKŪNAS RUSHIS

Mirė 1994 m. vasario 11 d., palaidota vasario 14 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdi padėka visiems giminėms, draugams, pažįstamiems už išreikštą užuojautą, užprašytas šv. Mišias ir palydėjimą į Amžino Poilsio vietą.

Dėkojame švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos kunigams – kan. Vaclovui Zakarauskui, Jonui Kuzinskui už maldas koplyčioje. Kun. Jonui Kuzinskui už šv. Mišių atnašavimą bažnyčioje ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame karšto nesėjams ir laidotuvių direktoriui Donald M. Petkui.

Visiems nuoširdus ačiū.

Nuliūdę artimieji giminės ir draugai.

KĄ DARYTI, JEI...?

„Ką daryti, jei mano artimieji mirę toli nuo namų? Ką daryti, jei aš mirčiau kažkur?... Ką mano šeima darytų...? Ką daryti, jei...“

Nestebėtina, kad žmonės rūpinasi ką daryti, jei...? Mes visi esame jūdri visuomenė: darbo reikalais keliaujame po visą kraštą, daugelis pensininkų gyvena pensininkų apylinkėse, toli nuo savo vaikų. Tačiau nenusiminkite – Mes galime jums padėti! Nelaimės atveju mes galime būti jūsų patarėjai ir pagalbinkai, nežiūrint nuotolių.

Kaip? Mes priklausome „The Inman Group“ Amerikoje didžiausiai grupei specialistų, kurie gali mums padėti ar nuvežti į bet kokią krašto vietovę. Jūs paskambinate mums, mes paskambiname jiems – ir viskas sutvarkyta!

Patarimas: Pakalbėkime apie jūsų šeimos reikalus ir nuspręskime, kaip jūs norėtumėte tvarkyti nelaimės atvejus. Kelios minutės su taupys jums ne vieną skausmą ir rūpesčio valandą.

CHICAGO

PALOS HILLS

PETKUS & SON
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Mūsų šeima patarnauja jūsų šeimai nuo 1929 metų
ANTHONY B., DONALD A., & DONALD M. PETKUS
312-476-2345

CICERO

LEMONT

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos Rinkimų komisija, kovo 13 d., sekmadienį, 12:30 val. po šv. Mišių PL centre, Lemonte, ruošia apygardos XIV Tarybos kandidatų pristatymą visuomenei. Prieš kandidatų pristatymą bus trumpas Lietuvos Nepriklausomybės, Kovo 11 dienos, paskelbimo paminėjimas.

Gen. T. Daukanto Jūrų šaulių kuopos visuotinis metinis narių susirinkimas, kuriame bus išklausti kuopos valdybos pareigūnų veiklos apskaitiniai pranešimai, 1994-95 metų kadencijai renkama kuopos vadovybė, aptartos ateities veiklos gairės ir renkami kuopos atstovai į LSS išeivijoje dalinių atstovų suvažiavimą, šaukiamą š.m. kovo 13 d., sekmadienį, 2 val. p.p., Šaulių namuose. Visiems kuopos nariams susirinkime dalyvavimas yra būtinas. Po susirinkimo – bendri susirinkimo dalyvių užkandžiai.

Kęstučio Korp. konventas įvyks kovo 6 d., 12:30 val. p.p., Rosewood West restorane. Svečiai iš Lietuvos, kęstutiečiai Kazys Pabedinskas ir prof. Feliksas Palubinskas padarys pranešimus. Konvento mecenatas, Korp! Kęstutis garbės narys inž. Antanas Rudis.

LB Cicero apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyks kovo 6 d., sekmadienį, tuoj po 11 val. ryto šv. Mišių, Šv. Antano parapijos salėje. Ta proga bus priimamas solidarumo įnašas. Kviečiami dalyvauti visi apylinkės lietuviai.

Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, IL, Gavėnios metu susikaupimas lietuvių kalba prasidės pirmadienį, kovo 7 d. ir tęsis iki kovo 10 d. Kiekvieną vakarą misijos prasidės 6:30 val. Paskutinį vakarą išpažinčių bus klausoma lietuviškai Misijos vadovaus kun. Viktoras Skilandžiūnas iš Ottawa, Canada.

Kryžiaus keliai lietuvių kalba vyksta Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicere, kiekvieną ketvirtadienį, 6:30 val. vak.

Vincas Klova, Bell Gardens, CA, užsakė „Drauga“ dviem savo artimiesiems Plungeje ir Neringoje, Lietuvoje. Anksčiau jis dar atsiuntė ir 200 dol. auka „Draugo“ leidimo išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame jam už šią visokeriopą paramą lietuviškam išeivijos dienraščiui.

x „Pilėnų“ operos spektaklio, kuris bus **balandžio 17 d., 3 val. popiet**, Mortono mokyklos salėje, bilietai jau gausiami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st. St., Chicago, IL 60629. Telefonas (312) 471-1424. Bilietų kainos 35, 25, 20 ir 12 dol. Vaznelių – Gifts International krautuvė atidaryta tik antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Bilietus galima užsisakyti ir paštu, tik reikia pasiųsti atitinkamai sumai čekį: Lithuanian Opera Co., Inc.

(sk)

„Transpak“ siuntinių įstaigos laimėjimai skiriami tik tiems Draugo fondo nariams (ne rėmėjams), kurie į Draugo fondą įstojo po 1994 m. vasario 16 dienos ar įstojo iki 1994 kovo 31 dienos. Penki laimėjimai yra 100 dolerių vertės maisto siuntiniai į Lietuvą ir 5 laimėjimai yra po 100 dolerių asmenišku siuntų persiuntimo išlaidoms padengti. Laimėtojai gali perleisti savo laimėjimą kitam asmeniui ar institucijai.

„Transpak“ skirti laimėjimai yra naujų narių paskatinimui įstoti į Draugo fondą, kuris yra labai svarbus tolimesniai vieninteliui Vakarų pasaulyje dienraščiui „Draugo“ leidimui. Laimėjimų kandidatų registracija vedama Draugo fondo raštinėje.

Kaziuko mugėje, jau šį sekmadienį, kovo 6 d., vyksiančioje Jaunimo centre, Čikagoje, laukiama gausaus visuomenės atsilankymo. Mugės atidarymas bus 10:15 val. ryto. Tuoj po atidarymo, prasidės prekyba paviljonuose, veiks laimėjimai, valgyklos, kavinės, pramogos vaikams. Norintieji pamatyti pasirošimus mugei ir apžiūrėti paviljonus, galės jau šį sekmadienį, kovo 5 d., tarp 3-6 val. p.p. Skautai ir skautės kviečia visus atsilankyti mugėje.

Jeigu Čikagoje negalime tuo tarpu pasidžiaugti pavasariu, tai lietuviškosios Montessori mokyklėlės – Žiburėlis ir Vaidių nameliai – kviečia visus pasidžiaugti bent pavasarinėmis madomis „Skambek, pavasare!“ madų paroda bus kovo 13 d., 12 val. po pietų, Lexington House patalpose.

Petras Buchas, Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos vicepirmininkas, kalbės Lietuvos nepriklausomybės – kovo 11-sios – atstatymo minėjime Jaunimo centro sodyboje kovo 13 d., sekmadienį, tuoj po pamaldų Jėzuitų koplyčioje. Iškilmiu metu bus pagerbti kovojusieji ir žuvusieji dėl Lietuvos laisvės, uždegta aukuras, o jaunimas padės gėlių prie Laisvės kovų paminklo. Nepamirškime, kad Kovo 11-oji Lietuvai tiek pat svarbi ir brangi kaip Vasario 16-oji. Visuomenė kviečiama šiam minėjime gausiai dalyvauti.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos pietūs bus kovo 13 d., 3 val. p.p. parapijos salėje. Klebonas kun. Jonas Kuzinskas praneša, kad daugiau bilietų į šį renginį nėra. Dėkoja visiems, bilietus įsigijusiems.

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame **AIR CARGO**. Pinigai pervedami doleriais. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk)

x Parduodame bilietus kelioms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesnauksienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773. (sk)

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui – yra lietuvių laidas ateities kartoms.

Cekius rašyti:

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Žibunto Mikšio parodos atidaryme Galerijoje sausio 30 d.

ŠAUNUS ŽIBUNTO MIKŠIO PARODOS ATIDARYMAS GALERIJOJE

Nuo sausio 30 iki vasario 20 d. Galerijoje (Stickney, Illinois) vyko Paryžiuje gyvenančio dailininko Žibunto Mikšio ofortų paroda „Ex Collectione Algimantas Kelertas“. Eksponuota 72 dr. Algimanto Kelerto rinkinyje esantys Mikšio darbai. Kataloge įrašyta tokia parodos dedikacija: „Šia parodą rengiu, gerbdamas Žibuntą Mikšį ir sveikindamas jį 70-ojo gimtadienio proga. Algimantas Kelertas“.

Patį parodą spaudoje jau buvo aprašyta. Čia tekstu paminėti pas mus retai pasitaikantį parodos atidarymo pobūdį. Greta šampano ir „Ilgausiu metų“ parodos autoriui jubilatui Žibuntui Mikšui, buvo ir patpėsėta ir tralaliuota, solistui ir mikliam klaviatūros ekspertui, svečiui iš Vilniaus, Algimantui Barniškui užvedant mums gerai žinomas melodijas. Bet prieš šias linksmybes gausiai atsilankiusiems meno žmonėms, kultūros darbuotojams, pvz., muzikei Gintei Čepinskaitei, kun. Valdui ir dail. Norai Aušrams, dail. Juozui Mielui, prof. Violetai Kelertienei, baletui šokėjai Angelei Paulaitienei, solistei Aldonai Buntinaitei, pianistei Nijolei Kupstaitei-Bylaitienei, Lietuvių meno muziejiaus Lemonte direktorei Šlenienei, Čiurlionio galerijos direktoriui Algii Janušui, Lituanikos skautų tunto tuntininkui Mariui ir Daliai Nariams, redaktorei Beleskaitei-Gražulienėi, „Irenos“ moterų rūbų-paveikslų firmos savininkai Klaipėdoje Irenai Šileikienei, menotyrininkui Danui Lapkui, pianistams Rokui ir Sonatai Zubovams, „Baltija Express“ darbuotojams Aurelijui ir Jolantai Butvilams, filminkui Arvydai ir Loretai Reneckiams, sklandytojui Alfai Juškai, dail. Rimui ir Ritai Čiurlioniams ir daugeliui kitų staigmena pateikė solistas Algimantas Barniškis ir žymusis Lietuvos maestro, muzikologas prof. Anicetas Arminas. Dainininkas meistriskai atliko keletą arijų iš lietuviškų operų, o taip pat ir pramoginio turinio dainų. Algimantą Barniškį Čikagos lietuviai (ir ne tik Čikagos) pažįsta ir kaip plataus masto operos dainininką ir kaip estradinės dainos meistrą. Pažymėtinas malonus jo balso tembras, solistas-baritonas nesitenkina pasiektu lygiu. Balsą nuolat tobulina, svajoja apie gilesnės ir ilgesnės studijas, nors ir yra baigęs Lietuvos Muzikos akademiją, ir darbuojasi Aukštojo Vilniaus muzikos mokykloje. Dainininkui akompanavo, jau antrą kartą moksliniais-kūriniais tikslais viešintis Čika-

Dr. Algimantas Kelertas kalba Žibunto Mikšio parodos atidaryme, Galerijoje (Stickney, IL) š.m. sausio 30 d.

x Šv. Juozapo garbei šv. Mišių ir maldų novena prasidės kovo 10 d. ir tęsis iki 19 d. (7 val. rytais), Marijonų koplyčioje, prie „Draugo“. Norintieji šioje novenoje dalyvauti ir įsijungti su savomis intencijomis kviečiami nedelsiant kreiptis: **Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629.** (pr.)

x Kaip pranešta iš Washington'o, IPISA INTERNATIONAL, Ltd., Chicago's lietuvių verslininkų kolektyvinė firma, gavo US federalinės valdžios ištaigų pripažinimą, bei buvo įtraukta į ACRIS registrą, vesti bei verstis bizniu užjūriuose, pvz., „Central & Eastern Europe region“, kuriame randasi ir Lietuva. Tai įgalins šios firmos užsimejimus Lietuvos ekonomijos atstatyme su pagalba U.S.A.I.D., OPIC ir kitų US International Development institucijų, kurios teikia kvalifikuotoms verslo firmoms medžiaginę, ypač finansinę pagalbą, įgalina bei suteikia didesnių piniginių sumų investiciją į užsienio projektus. Viso geriausio ir pelningo rytojais! (sk)

x Už savanorių-kūrėjų a.a. Adolfą Juodką ir jo žmoną a.a. Oną, desimties metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus atšaukiamos kovo 5 d. 9 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje. Šeima prašo bitulių prisiminti velionis savo maldoje. (sk)

Nuotr. Jono Tamulaučio

goje, prof. Anicetas Arminas.

Kita staigmena buvo daug vėliau, svečiavimosi pabaigoje, kai daugumas atsilankiusių jau buvo išsiskirstę. Kaip ir pritiko Žibunto Mikšio miniatiūroms, muzikė Irena Šileikiene išsitraukė mažulutes kanklytes ir paskambino keletą lietuvių liaudies melodijų. Tai buvo ir Irenos atsisveikinimas su savo naujais atrastais draugais čikagiečiais, kurių tarpe ji pabuvojo keletą mėnesių, dalyvaudama paskaitininkė VIII Mokslo ir Kūrybos simpoziume ir surengdama Galerijoje bei kitose Amerikos lietuvių gyvenvietėse savo, iš Klaipėdos atsiųztų, moterų rūbų-paveikslų parodas. Kitą rytą ji jau sėdėjo lektuve skrydžiui namo į Klaipėdą.

Algimantas Kezys

JUBILIEJINIS RELIGINIS KONCERTAS

Jau dvidešimt penkeri metai muz. Faustas Strolia ruošia T. Dubois kantatą „Septyni Kristaus žodžiai“. Per tuos 25 metus ši kantata net 29 kartus buvo atlikta Čikagos ir priemiesčių parapijų bažnyčiose. Šįmet Jubiliejiniame koncerte, kuris sekmadienį, kovo 13 d., 4 v. p.p. vyks Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Brighton Parke, dalyvaus solistai Algirdas Brazis, Dalia Eidukaitė-Faneli, Edward Zelnis, jungtinis choras ir orkestras. Bus atliekami ir kiti kūriniai – Bacho, Mozarto ir Fausto Strolis. Po koncerto bus pabendraujamas parapijos mokyklos salėje. Bilietus į koncertą darbo dienomis nuo 7 v.r. iki 2 v. p.p. galima įsigyti mokyklos raštinėje ir savaitgaliais po Mišių parapijos bažnyčioje, o taip pat ir „Patria“ parduotuvėje, esančioje 71-jų gatvėje, Marquette Parke. Visi kviečiami atsilankyti.

Komp. Vl. Jakubėno 90 metų gimimo sukaktis Čikagoje bus paminėta gegužės mėn. pradžioje. Yra ruošiamas įdomi bei įvairi minėjimo programa, kurioje bus atlikta nemaža šio žymaus kompozitoriaus kūriniių.

Pasaulio Jaunimo sąjungos pirm. Paulius Mickus tarė sveikinimo žodį Vasario 16 minėjime PLC Lemonte š.m. vasario 20 d. Sėdi (iš kairės) LB apylinkės pirm. Gediminas Kazėnas ir programos vedėjas Kęstutis Sušinskas. Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

BALFO CICERO 14-tas SKYRIUS

Metinis narių susirinkimas įvyko sausio 30 d. Šv. Antano parapijos salėje. Nebūtų tikslus susirinkimo aprašymas, jei neminėtumėm jo pirmosios dalies bažnyčioje. Susirinkimas paprastai vyksta paskutinį sausio mėn. sekmadienį ir jo pirmoji dalis prasideda 11 val. Šv. Antano parapijos bažnyčioje Mišiomis už Balfio mirusius darbuotojus ir aukotojus. Šv. Mišias aukoko kun. K. Trimakas. Jis pamokslė ir šv. Mišių maldose priminė Balfio siekimus ir darbus: gelbėti artimui ir mažinti vargą. Giedojimo parapijos choras, kuriam vadovauja M. Prapulenis; jis buvo ir palyda vargonais sol. Laimutei Stepaitienei, kuri šv. Mišių aukojimo dalyje pagiedojė M. K. Čiurlionio - W. Banaicio „Dieve Tėve galėtingas“, o Komunių metu F. Shuberto „Sveika Marija“. Taip šitų jausmų ir giesmių supami, iškilmingai ir pamaldžiai nuteikti, rinkomės per pusšimčio į parapijos salę. Pasivašinus sumuštiniais ir kava, susirinkimas buvo pradėtas.

Dr. B. Motušienė – skyriaus pirmininkė, atidarydama susirinkimą, sveikino linkėdama sveikatos, sėkmės Naujuose Metuose, dėkojo, kad tokią šiltą dieną atsilankydami, nariai įrodė, kad remia Balfio idėjas. Apgailestaudama, kad 1993 metais paskutiniu „sudiev“ atsisveikinom su 15 skyriaus nariu, juos išvardina: Anuzienė Elzbieta, Ašoklis Augustinas, Bernotavičienė Sofija, Juškevičius Andrius, Kubilienė Aldona, Memėnienė Rozalija, Mikulienė Ursulė, Paulauskienė Stasė, Stanaitis Justinas, Urbanienė Juzefa, Valiulis Juozas, Venclova Alfonsas, Virkutis Antanas, Zygas Vytautas, Juodvalkienė S. Prisiminta vienas iš steigėjų – Laučka Juozas, miręs šiais metais, ir prieš 12 m. mirusi, ilgalaikė Cicero skyriaus pirm. Ona Zailskienė.

Visi buvo prisiminti pagarbū atsistojimu. Susirinkimo pirmininku jį pakeitė inž. A. Stepaitis, sekretore – C. Bačinskienė. Susirinkimo pirm. perskaitė darbotvarkę ir susirinkimas plomijū ją priėmė, kviesiems svečiams Centro valdybos pirm. M. Rudienė ir Apskrities valdybos pirm. S. Vanagūnui neatvykus, jų sveikinimus, linkėjimus ir padėką aukotojams bei vajeus rinkėjams perdavė B. Motušienė. Česlova Bačinskienė perskaitė 1993 metų metinio susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas, kaip parašytas, be pataisymų. Skyriaus pirm. dr. B. Motušienė savo pranešime įvertindama aukotojus, vadina juos organizmo ląstelėmis. Kiek tos ląstelės yra veiksmingos, tiek ir visas organizmas, t.y. Balfas, yra veiksmingas. Trumpai apžvelgia valdybos darbus ir veiklą. Pasirošimas spalio mėn. vėjui yra didžiausias darbas. Vajus vyko, aplankant namus, pasiskirstius gatvėmis. Rinko valdyba, kontrolės komisija ir talkininkai: Česlova Bačinskienė, Jonas Dekeris, Stasė Didžiulienė, Vytautas Menčinskas, Juozas Mikulis, Bronė Motušienė, Balys Novic-

kis, Danutė Pareigienė, Stasys Pranskevičius, Janina Skamienė, Juozas Šabrinskas. Toliau gyvenantiems pirmininkė išsiuntinėjo 30 laiškų ir gavo 27 atsakymus su 1,764 dol. Cicero skyrius turi 272 aukotojus, 16 šimtinių, kurie per metų eilę Balfio šalpos reikalams yra suaukoję tūkstantčius dol. Kad taip sekasi surinkti, sparčiai mažėjant lietuviams Cicere, pirm. sako, kad dosnumą globoja vargšų gelbėtojas palaimintasis Jurgis Matulaitis, kuris pašventino Šv. Antano parapijos bažnyčią. Vajaus aukos perduodamos Apskrities valdybai, šalpą dalina Centro valdyba. Šelpiama Suvalkų Trikampyje, 16 Vasario gimnazija, tačiau, dabartiniais metais daugiausia šalpos tenka kaliniams ir tremtiniais Lietuvoje. Šelpiama per Kalinių ir Tremtinių organizaciją, kurios pirmininkas Vilniuje yra Gajauskas, jis turi atstovus tremtinių mažesnę vietovėse tokiu būdu skirstymas kontroliuojamas.

Cicero skyrius talkino su ruošime Apskrities gegužinės. Laimikius rinko: C. Bačinskienė, J. Mikulis, D. Pareigienė, B. Novickis, J. Šabrinskas, A. Zailskas. Išvardindama atskirai, padėjo visiems prisidėjusiems prie šios popietės surošimo. Inž. A. Didžiulis – skyriaus išdinininkas pranešė, kad skyriaus kasoje yra 6,072.88 dol. iš kurių 5,905 dol. yra 1993 m. spalio mėn. vajeus pinigai ir bus geriausiaiu laiku įteikti Apskrities valdybai.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė J. Mikulis, kuris patvirtino išdinininko pateiktą apyskaitą, pagyrė ir padėjo už kruopštų ir tvarkingą dokumentų tvarkymą.

Diskusijų metu buvo aptarti įvairūs veiklos reikalai: kaip ir kam skirstyti, kaip stropiai rinkti, kaip gyviau reikštis ir būti išgirstiems ir kt.

Naujos valdybos rinkimai lengvai praėjo. Skyriaus pirm. pareiškė, kad buvusi valdyba sutinkta pasilikti dar vieneriems metams, tik pageidavo pridėti vieną narį. J. Franckevičius pasiūlė J. Mikulį, kuris sutiko įeiti į valdybą ir susirinkimas plomijomis tai patvirtino. Į kontrolės komisiją buvo paprašytas J. Šabrinskas. Kontrolės komisija 1994 metams pasiliko buvę J. Balutis ir J. Dekeris ir naujai išrinktas J. Šabrinskas. Jie buvo patvirtinti gausiais susirinkimo plomijomis. Skyriaus valdyba: Bronė Motušienė – pirmininkė, Algirdas Didžiulis – vicepirmininkas ir išdinininkas, Česlova Bačinskienė – sekretorė, Danutė Pareigienė ir Janina Skamienė – parengimų vadovės, Algirdas Stepaitis ir Antanas Zailskas – nariai ypatingiems reikalams, ir per šį susirinkimą išrinktas – Juozas Mikulis.

Klausimų ir sumanymų metu ilgiau išsikalbėta gėrybių skirstymo reikalu. Dr. P. Kisieliū, paminėjęs įsikūrusias organizacijas globoti našlaitynus pagėdaujama, kad Balfas griežčiau koncentruotųsi grįžusius iš Sibiro ir kalinių šalpoje, tam priitaria ir kiti susirinkimo dalyviai, ir svečias iš Lietuvos Algirdas Kalmantauskas, buvęs kalinys. Dr. B. Motušienė paaiškino, kad Balfas taip ir skirsto šalpą, bet kartais kiti pajėgūs skyrėti pasielgia ir kitaip, paminėjęs Philadelphia, kurie talpintuvą nusiuntė į Kauną – našlaitynui. Kartais to negalima išvengti, ypač kai amerikiečiai suaukvoja milijoninės vertės gėrybes.

Pirmininkaujantis inž. Algirdas Stepaitis paskaitė eilėrašį tremtinės N. Rimkienės ir užbaigė susirinkimą. Č. B.